

ຄູ່ມືຄູ

ທຸລະກິດສໍາລັບຮຽນຄວບ ກັບ 6 ສາຂາວິຊາ

ຜູ້ຮຽນ

ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ ປີທີ 6

ທຸລະກິດສໍາລັບຮຽນຄວບກັບ 6 ສາຂາວິຊາ

ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ ປີທີ 6

ສະໜັບສະໜູນການສ້າງຕົ້ນສະບັບ ໂດຍງົບປະມານແຫ່ງລັດ
ສະໜັບສະໜູນການພິມ ໂດຍທະນາຄານພັດທະນາອາຊີ
ພິມທີ່ Eastern Printing Public Co.Ltd. (ປະເທດໄທ)
ຕາມ ທບ 116 ພຈ 19032015
ຂະໜາດ 18x25 ຊມ ຈໍານວນພິມ 4.605 ຫົວ
ສະຫງວນລິຂະສິດ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ
2015

ຄູ່ມືຄູ
ທຸລະກິດສໍາລັບຮຽນຄວບ
ກັບ 6 ສາຂາວິຊາ
ຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາ ປີທີ 6

ຮຽບຮຽງໂດຍ:

ຕິ່ນ ປາງປະເສີດ, ສູນພັດທະນາຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ລາວ-ອິນເດຍ
 ທິນນະລິງ ແກ້ວສິມບັດ, ສູນພັດທະນາຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ລາວ-ອິນເດຍ

ກວດແກ້ໂດຍ:

ສີອຳພອນ ຈັນທະພອນ, ສູນພັດທະນາຜູ້ປະກອບກິດຈະການ ລາວ-ອິນເດຍ
 ສຸກສະຫວັນ ພອນເທວາ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ

ພິມເຂົ້າໜ້າໂດຍ:

ສຸກສາຄອນ ພິງອຸດົມ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ

ໂດຍການຮ່ວມມືຈາກ:

ສົມສັກ ພັນນະວົງ, ສູນສຶກສານິເທດ ແຂວງ ວຽງຈັນ
 ສົມຍົດ ອິນທະວົງສາ, ສູນສຶກສານິເທດ ແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ
 ຄຳພອນ ວິໄລທອງ, ມ.ສ ຂົວໂດນ ແຂວງ ຄຳມ່ວນ
 ຊົມພິນ ມູນຊົມພູ, ມ.ປ ໂພນສະຫວັນ ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ

ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາ
 ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ
 2015

ຄຳນຳ

ປຶ້ມຄູ່ມືຄູ ທຸລະກິດເຫຼັ້ມນີ້ໄດ້ຮັບການຮຽບຮຽງຂຶ້ນຕາມຫຼັກສູດ ວິຊາ ທຸລະກິດຊັ້ນມັດທະຍົມສຶກສາຕອນປາຍປີທີ 6 ສະບັບປີ 2011, ເຊິ່ງໄດ້ຮັບການພັດທະນາໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງ ສ.ປ.ປ ລາວ ເພື່ອຂ້າມຜ່ານຈາກການຜະລິດແບບທຳມະຊາດໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ກ້າວໄປສູ່ການເປັນເສດຖະກິດປະຊາຄົມອາຊຽນ ແລະ ຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝເທື່ອລະກ້າວຕາມທິດທາງຂອງພັກ ແລະ ລັດວາງອອກ. ນອກຈາກນີ້ ວິຊາ ທຸລະກິດ ຍັງປູກຈິດສຳນຶກຄວາມຮູ້ທາງດ້ານທຸລະກິດໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນໄດ້ຮຽນຮູ້ ແລະ ການກຽມຄວາມພ້ອມເປັນຜູ້ປະກອບກິດຈະການໃນອານາຄົດ.

ດັ່ງນັ້ນ, ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາຈຶ່ງໄດ້ຮຽບຮຽງປຶ້ມແບບຮຽນ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ ທຸລະກິດ ເຊິ່ງເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ຄູສອນ ແລະ ນັກຮຽນຊັ້ນມັດທະຍົມປີທີ 6 ໄດ້ນຳໄປໃຊ້ເຂົ້າໃນການຮຽນ-ການສອນ ໃຫ້ມີຄວາມຖືກຕ້ອງຕາມມາດຕະຖານຄວາມສາມາດໃນແຕ່ລະຊັ້ນຮຽນ. ໃຫ້ຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຮຽນຮູ້ເນື້ອໃນລະອຽດໃນປຶ້ມເຫຼັ້ມນີ້, ຄູສອນສາມາດນຳໃຊ້ເປັນເຄື່ອງມືໃນການວາງແຜນການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ການແຕ່ງບົດສອນ.

ຄະນະຮັບຜິດຊອບການຮຽບຮຽງ ປຶ້ມແບບຮຽນ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືຄູຊຸດນີ້ ຫວັງວ່າປຶ້ມດັ່ງກ່າວຈະເປັນປະໂຫຍດໃຫ້ແກ່ຜູ້ບໍລິຫານໂຮງຮຽນ, ຄູສອນ ແລະ ນັກຮຽນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ, ຫາກທ່ານນຳໄປໃຊ້ແລ້ວມີຄວາມຄິດເຫັນ, ຂໍສະເໜີຫຼືຄຳແນະນຳປະການໃດກະລຸນາສົ່ງຄຳແນະນຳດັ່ງກ່າວໄປສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ ເພື່ອຈະໄດ້ພິຈາລະນາປັບປຸງໃຫ້ສົມບູນຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ

ສາລະບານ

	ໜ້າ
ຄໍາແນະນຳລວມ.....	1
1. ຈຸດພິເສດຂອງວິຊາ.....	1
2. ຈຸດປະສົງ.....	1
3. ເນື້ອໃນ.....	1
4. ແນະນຳວິທີສອນ ແລະ ກິດຈະກຳການສອນ.....	2
5. ແນະນຳການນຳໃຊ້ສື່ການສອນ.....	3
6. ແນະນຳການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ.....	4
7. ແນະນຳການສ້າງແຜນການສອນປະຈຳປີ.....	4
8. ແນະນຳການແຕ່ງບົດສອນ.....	8
9. ແນະນຳການສອນແຕ່ລະບົດ.....	9
ບົດທີ 1 ຂ້ອຍຈະຈັດຕັ້ງທຸລະກິດໄດ້ແນວໃດ.....	10
1. ຈຸດປະສົງ.....	10
2. ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ.....	10
3. ສື່ການສອນ.....	11
4. ວິທີດຳເນີນການສອນ.....	12
5. ການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ.....	15
ບົດທີ 2 ຂ້ອຍຈະດຳເນີນທຸລະກິດໄດ້ແນວໃດ.....	30
1. ຈຸດປະສົງ.....	30
2. ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ.....	30
3. ສື່ການສອນ.....	31
4. ວິທີດຳເນີນການສອນ.....	31
5. ການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ.....	34
ບົດທີ 3 ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປເພື່ອຈະກາຍເປັນນັກທຸລະກິດມີຈັກຂັ້ນຕອນ.....	54
1. ຈຸດປະສົງ.....	54
2. ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ.....	54
3. ສື່ການສອນ.....	54
4. ວິທີດຳເນີນການສອນ.....	54
5. ການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ.....	56

ບົດທີ 4 ວິທີອະທິບາຍແຜນດຳເນີນທຸລະກິດສ່ວນຕົວຢ່າງລະອຽດ.....	58
1. ຈຸດປະສົງ.....	58
2. ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ.....	58
3. ສື່ການສອນ.....	59
4. ວິທີດຳເນີນການສອນ.....	59
5. ການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ.....	60

ຄຳແນະນຳລວມ

1. ຈຸດພິເສດຂອງວິຊາ

ວິຊາ ທຸລະກິດ ໝາຍເຖິງຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ພາລະບົດບາດຂອງທຸລະກິດໃນສັງຄົມ, ການປະກອບສ່ວນຂອງທຸລະກິດຕໍ່ຄວາມຮັ່ງມີຂອງຊາດ, ທັດສະນະຄະຕິ ແລະ ການປະພຶດຂອງນັກທຸລະກິດ ແລະ ຍັງບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າທຸລະກິດກຳລັງດຳເນີນໄປໄດ້ແນວໃດ.

ວິຊາ ທຸລະກິດ ແມ່ນຫຼັກສູດການຮຽນ-ການສອນ ສຳລັບຄູສອນໃນຂົງເຂດການສຶກສາວິຊາຊີບ, ການສຶກສາລະດັບມັດທະຍົມຕອນປາຍ ແລະ ການສຶກສາລະດັບສູງຂຶ້ນໄປອີກ.

ການນຳໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມືຄູນີ້ ຖືກສ້າງຂຶ້ນມາເພື່ອສ້າງຄວາມຕົ້ນເຕັ້ນໃຫ້ກັບນັກຮຽນ ແລະ ເສີມສ້າງທັດສະນະຄະຕິທາງດ້ານບວກໃນການດຳເນີນວຽກງານດ້ານທຸລະກິດ ແລະ ສ້າງວຽກເຮັດງານທຳໃຫ້ແກ່ນັກຮຽນໝູ່ມືທີ່ມີເກນອາຍຸລະຫວ່າງ 15-18 ປີ.

2. ຈຸດປະສົງ

ຈຸດປະສົງຂອງ ວິຊາ ທຸລະກິດ ແມ່ນເພື່ອປະກອບສ່ວນໃນການເສີມສ້າງພັດທະນາການຂອງທຸລະກິດໃນທົ່ວປະເທດ ຫຼື ສັງຄົມໃດໜຶ່ງ ໂດຍການໂຄສະນາປູກຈິດສຳນຶກໃຫ້ກຸ່ມໄວໜຸ່ມຮູ້ຈັກໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຂອງການເຮັດທຸລະກິດ ແລະ ການປະກອບອາຊີບ ແລະ ຮູ້ຈັກກຳນົດອານາຄົດຂອງຕົນເອງ.

ຈຸດປະສົງຕົ້ນຕໍຂອງ ວິຊາ ທຸລະກິດ ແມ່ນ:

- ປູກຈິດສຳນຶກໃນການເຮັດທຸລະກິດ ແລະ ການປະກອບອາຊີບໃຫ້ກາຍເປັນໂອກາດຂອງການມີອາຊີບໃຫ້ແກ່ຊາວໜຸ່ມໃນລະດັບມັດທະຍົມຕອນປາຍ ແລະ ການສຶກສາ ວິຊາຊີບ.
- ໃຫ້ຄວາມຮູ້ທີ່ເປັນແບບຢ່າງທາງດ້ານປະຕິບັດທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ມີຄວາມກ້າສູງ, ກ້າລິເລີ່ມການດຳເນີນທຸລະກິດໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດ.
- ອຳນວຍຂໍ້ສະດວກໃນການປັບປຸງການສຶກສາຮຳຮຽນໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ຂອງການສຶກສາເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄົນເຮົາມີຄວາມເຂົ້າໃຈດີຂຶ້ນກ່ຽວກັບໜ້າທີ່ ແລະ ການດຳເນີນທຸລະກິດ.

3. ເນື້ອໃນ

ຫຼັກສູດ ວິຊາ ທຸລະກິດ ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນມາໜຶ່ງຊຸດ ແລະ ອອກແບບໄວ້ເພື່ອຊ່ວຍນັກຮຽນໃຫ້ມີຄວາມສຳນຶກກ່ຽວກັບທຸລະກິດ ເຊິ່ງເປັນທາງເລືອກໃນການຊອກຫາວຽກເຮັດງານທຳໃຫ້ແກ່ເຂົາເຈົ້າ ເພື່ອປະກອບອາຊີບດ້ວຍຕົນເອງ ແລະ ສ້າງອາຊີບໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນໄດ້ພາຍຫຼັງທີ່ໄດ້ຈົບຈາກການຮຽນ.

ເພື່ອປະກອບສ່ວນໃນການເສີມສ້າງ ແລະ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມພາຍໃນປະເທດ

ທາງດ້ານໂຄສະນາບູກຈິດສຳນຶກຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບທຸລະກິດໃຫ້ກຸ່ມນັກຮຽນໃນເກນອາຍຸ 15-18 ປີ, ໃຫ້ຮູ້ຈັກໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຂອງການເຮັດທຸລະກິດ.

4. ແນະນຳວິທີສອນ ແລະ ກິດຈະກຳການສອນ

ວິທີສອນ

ການສອນກ່ຽວກັບພື້ນຖານວິຊາອາຊີບມີຫຼາຍວິທີ, ແຕ່ໃນຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນປາຍໄດ້ນຳໃຊ້ 3 ວິທີຄື: ການອະທິບາຍ, ການສາທິດ, ການທົດລອງ ເຊິ່ງທັງ 3 ວິທີນີ້ຈະໃຊ້ຄວບຄູ່ກັນ ແລະ ໃຊ້ໃຫ້ເໝາະສົມກັບເນື້ອໃນບົດທີ່ນຳມາສອນ.

ຄູສອນທີ່ມີປະສິດທິຜົນຄວນມີການປັບປຸງແຕ່ກນິກໃນການສອນຂອງຕົນເອງໃຫ້ຫຼາກຫຼາຍເລື້ອຍໆ. ແຕ່ກນິກດັ່ງກ່າວທີ່ເຮັດໃຫ້ນັກຮຽນມີສ່ວນຮ່ວມຢ່າງທ້າວຫັນໃນຂະບວນການຮຽນ-ການສອນ ລວມມີການນຳສະເໜີບົດ, ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ, ການລະດົມສະໝອງ, ກໍລະນີສຶກສາ ແລະ ເກມທຸລະກິດ.

4.1 ການສອນແບບອະທິບາຍ

- ມີການວາງແຜນ ໂດຍເລືອກບັນຫາທີ່ນັກຮຽນຢາກຮູ້ ແລະ ກຳລັງສົນໃຈກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດຮຽນ ແລະ ຕົວນັກຮຽນ.
- ວາງຈຸດປະສົງທີ່ຈະໃຫ້ນັກຮຽນອະທິບາຍຕາມຄວາມຮູ້ຂອງພວກເຂົາເຈົ້າໃຫ້ກວ້າງຂວາງ.
- ການກະກຽມນັກຮຽນໃຫ້ມີຄວາມພ້ອມ, ມີຄວາມສົນໃຈ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມກິດຈະກຳດ້ວຍຄວາມພໍໃຈ.
- ການອະທິບາຍຫົວຂໍ້ບົດຮຽນໃດໜຶ່ງພາຍໃນຫ້ອງຮຽນໃຫ້ນັກຮຽນມີໂອກາດອອກຄວາມຄິດເຫັນຕາມຄວາມສາມາດຂອງເຂົາເຈົ້າ.
- ສົນທະນາ, ຖາມຕອບຄຳຖາມ ແລະ ເຮັດບົດເຝິກຫັດໃນແຕ່ລະບົດ.

4.2 ການສອນແບບສາທິດ

ກ. ການກຽມການສາທິດ

- ພິຈາລະນາຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງສາທິດ ບອກຈຸດປະສົງເຫດຜົນໃຫ້ນັກຮຽນຮູ້ວ່າເປັນຫຍັງຈຶ່ງຕ້ອງສາທິດ.
- ຄູຈະເຮັດການສາທິດຈະຕ້ອງທົບທວນຂັ້ນຕອນຂອງການສາທິດເຊັ່ນ: ເນື້ອໃນທີ່ຈະເວົ້າປະກອບການສາທິດ ແລະ ການບັນທຶກໄວ້ເປັນຂັ້ນຕອນ.
- ຈັດຫາ ແລະ ກະກຽມວັດສະດຸຕ່າງໆ ທີ່ຈະເຮັດການສາທິດໄວ້ພ້ອມຕາມບົດຮຽນທີ່ກຳນົດໄວ້.

ຂ. ຂັ້ນຕອນ ຫຼື ການສະແດງການສອນ

- ສ້າງຄວາມສົນໃຈໃຫ້ນັກຮຽນເຫັນຄວາມສໍາຄັນຂອງວຽກງານທີ່ຈະສາທິດອະທິບາຍຈຸດປະສົງໃຫ້ນັກຮຽນຮູ້.
- ສາທິດເປັນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຕາມລຳດັບ, ການເວົ້າຕ້ອງຊັດເຈນໃຫ້ນັກຮຽນໝົດທ້ອງໄດ້ຍິນ ແລະ ຄູຄວນອະທິບາຍການຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກຮຽນໄປພ້ອມ.
- ເປີດໂອກາດໃຫ້ນັກຮຽນໄດ້ຮ່ວມສະແດງການສາທິດ.
- ສະແດງ ແລະ ທົບທວນຄືນຂັ້ນຕອນຂອງການສາທິດທີ່ສໍາຄັນຄືນໃໝ່ ຖ້ານັກຮຽນຫຼາຍຄົນຍັງບໍ່ເຂົ້າໃຈແຈ້ງ.

ຄ. ຂັ້ນສະຫຼຸບການສາທິດ

- ສະຫຼຸບເລື່ອງສໍາຄັນທີ່ຄູຕ້ອງການເນັ້ນໃຫ້ນັກຮຽນໄດ້ນຳເອົາໄປຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.
- ເຮັດບົດເຝິກຫັດແບບງ່າຍໆ ເພື່ອກວດສອບຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງນັກຮຽນ.

4.3 ການສອນແບບທົດລອງ

- ນັກຮຽນເປັນຜູ້ຄົ້ນພົບຄວາມຈິງດ້ວຍຕົນເອງໂດຍຜ່ານການໃຊ້ວັດສະດຸ ແລະ ເຄື່ອງປະຈັກຕາ
- ນັກຮຽນສາມາດຈິດຈຳ ແລະ ຈີ່ເລື່ອງທີ່ຕົນເອງຄົ້ນພົບໄດ້ດົນນານ ແລະ ຫຼາຍກວ່າຄູອະທິບາຍ ແລະ ເວົ້າສູ່ຟັງ.
- ນັກຮຽນສາມາດສຶກສາຈາກບັນຫາທີ່ຕົນເອງສົນໃຈ ແລະ ຢາກຮູ້.
- ນັກຮຽນສາມາດໃຊ້ວິທີການທົດລອງນີ້ແກ້ໄຂບັນຫາໃນຊີວິດປະຈຳວັນໄດ້.
- ນັກຮຽນໄດ້ປະຕິບັດກິດຈະກຳຕາມການແນະນຳຂອງຄູ.

5. ແນະນຳການນຳໃຊ້ສື່ການສອນ

ການນຳໃຊ້ສື່ການສອນນີ້ເປັນປັດໃຈທີ່ສໍາຄັນ ເຊິ່ງກຳນົດວ່າການນຳສະເໜີນັ້ນມີປະສິດທິຜົນເທົ່າໃດ. ການນຳໃຊ້ສື່ການສອນ ແມ່ນມີປະສິດທິຜົນ ທ່ານຈະໄດ້ຮັບຄວາມສົນໃຈຈາກຜູ້ຟັງໃນເວລາສອນ ແລະ ສາມາດເລັ່ງໃສ່ຈຸດທີ່ສໍາຄັນ. ສື່ການສອນແມ່ນສິ່ງທີ່ນັກຮຽນສາມາດແນມເຫັນ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ຄູສາມາດສົ່ງຄວາມຮູ້ໃຫ້ນັກຮຽນໄດ້ໄວ. ສື່ການສອນບາງຊະນິດທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ມີດັ່ງນີ້:

1. ນຳໃຊ້ບົ່ມຄູ່ມືຄູ ແລະ ບົ່ມແບບຮຽນ ວິຊາ “ທຸລະກິດ”
2. ວັດຖຸປະຈັກຕາ ຮູບພາບຕົວຈິງ, ຮູບແຕ້ມ, ວັດຖຸຕົວຈິງ, ແຜ່ນໃສ (ຖ້ຳມີ)
3. ບັດຄຳ (ສີແຕກຕ່າງກັນ) ແລະ ເຈ້ຍຂາວແຜ່ນໃຫຍ່ສຳລັບຂຽນຫົວຂໍ້ຄວາມຕ່າງໆ (ຖ້ຳມີ)

6. ແນະນຳການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນການຮຽນແມ່ນສິ່ງທີ່ດີເພາະຈະໄດ້ຮູ້ວ່ານັກຮຽນໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ໜ້ອຍຫຼາຍປານໃດ. ການວັດຄວນຈະປະຕິບັດໄດ້ 3 ໄລຍະຄື:

- ວັດຜົນກ່ອນການສອນ ແມ່ນການວັດຄວາມຮູ້ຂອງນັກຮຽນກ່ອນການສອນບົດຮຽນໃໝ່ດ້ວຍການຖາມ ແລະ ສິນທະນາ ເພື່ອຢັ້ງຢືນຄວາມພ້ອມຂອງນັກຮຽນວ່າມີຄວາມຮູ້ໃນເລື່ອງທີ່ຈະສອນໃນຊົ່ວໂມງນີ້ໜ້ອຍຫຼາຍປານໃດ ເພື່ອຄູຈະໄດ້ຫາວິທີສົ່ງຄວາມຮູ້ໃຫ້ງ່າຍຂຶ້ນ.

- ການວັດຜົນລະຫວ່າງການສອນ ແມ່ນການວັດຜົນໃນລະຫວ່າງຄູກຳລັງສອນ ຫຼື ພາຍຫຼັງທີ່ນັກຮຽນກຳລັງສຳເລັດການປະຕິບັດກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງເພື່ອກວດເບິ່ງວ່າ ນັກຮຽນຈຳນວນໜ້ອຍຫຼາຍປານໃດສາມາດເຮັດສຳເລັດ ແລະ ບໍ່ສຳເລັດກິດຈະກຳ ຫຼື ບົດເຝິກຫັດທີ່ຄູວາງໃຫ້ ເພື່ອຈະຊອກຫາວິທີຊ່ວຍເຫຼືອນັກຮຽນຖືກຕ້ອງ ແລະ ທັນການ.

- ການວັດຜົນຫຼັງການສອນ ແມ່ນການວັດຜົນຫຼັງການຮຽນຈົບບົດຮຽນໜຶ່ງໆ. ຄູດຳເນີນການວັດ ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າໃນຊົ່ວໂມງນີ້ນັກຮຽນບັນລຸຕາມຈຸດປະສົງຂອງບົດຮຽນໜ້ອຍຫຼາຍປານໃດ ນັກຮຽນຈັກຄົນທີ່ຄວນໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອໃນດ້ານໃດ.

ວິທີການວັດ ຄູຄວນໃຊ້ຫຼາຍຮູບການອີງຕາມຄວາມເໝາະສົມແຕ່ລະຢ່າງເຊັ່ນ: ສັງເກດຈາກການເຮັດກິດຈະກຳ, ຕັ້ງຄຳຖາມໃຫ້ນັກຮຽນຕອບ, ກວດກາ ແລະ ບັນທຶກຜົນງານຂອງນັກຮຽນ. ການບັນທຶກຜົນງານຈາກການວັດຄູຄວນສ້າງຕາຕະລາງ ໂດຍມີຊື່ນັກຮຽນ ແລະ ຈຸດປະສົງການຮຽນ ໃນແຕ່ລະທັກສະເພື່ອສະດວກໃຫ້ແກ່ຄູໃນການຊ່ວຍເຫຼືອພວກເຂົາເຈົ້າ.

7. ແນະນຳການສ້າງແຜນການສອນປະຈຳປີ

ການສ້າງແຜນສິດສອນປະຈຳປີ ຜູ້ສອນຕ້ອງໄດ້ສຶກສາບັນຫາສິ່ງສຳຄັນດັ່ງນີ້:

- ສຶກສາຕາຕະລາງການສອນແຕ່ລະວິຊາ ຂອງແຕ່ລະຫ້ອງຕາມຕາຕະລາງສິດສອນປະຈຳສິກຮຽນຂອງໂຮງຮຽນ.

- ສຶກສາແຜນປະຕິບັດງານຂອງວິຊາການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການສອນ ໂດຍອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂຕ່າງໆເຊັ່ນ: ມື້ພັກຮຽນຢູ່ໃນສິກຮຽນ, ມື້ເລີ່ມຕົ້ນສອນ, ໄລຍະເວລາທວນຄືນ ແລະ ເວລາສອບເສັງພາກຮຽນທີ I-II.

ຕົວຢ່າງແຜນການສອນປະຈຳສິກຮຽນ:

ເດືອນ	ອາທິດ	ຊົ່ວໂມງ	ເນື້ອໃນ	ໝາຍເຫດ
9	1-2	4	<p>ບົດທີ 1 ຂ້ອຍຈະຈັດຕັ້ງທຸລະກິດໄດ້ແນວໃດ</p> <p>I. ເງິນທຶນທີ່ຈຳເປັນໃນການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ</p> <p>1. ການຄ້າດຄະເນເງິນທຶນເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດມີຈັກຢ່າງ?</p> <p>II. ການໄດ້ຮັບເງິນໃນການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ</p> <p>ຄຳຖາມກ່ຽວກັບການໄດ້ຮັບເງິນທຶນ:</p> <p>1) ເງິນທຶນທັງໝົດທີ່ຕ້ອງການສາມາດຍືມໄດ້ບໍ່?</p> <p>2) ເງິນທຶນສາມາດໄດ້ມາຈາກໃສ?</p> <p>3) ສິນເຊື່ອ ຫຼື ຫີ້ການເງິນສາມາດໄດ້ມາຈາກໃສ?</p> <p>4) ຕົວອັກສອນຕົວ 5 Cs ກ່ຽວກັບສິນເຊື່ອມີຫຍັງແດ່</p> <p>5) ເຮັດແນວໃດ ໂອກາດທີ່ຈະກູ້ຢືມເງິນໄດ້ຈຶ່ງຈະມີຫຼາຍຂຶ້ນ, ໂດຍສະເພາະນັກທຸລະກິດທີ່ເປັນຜູ້ຍິງອາດຕ້ອງປະເຊີນໜ້າກັບອຸປະສັກໃນການເຂົ້າຫາສິນເຊື່ອ?</p> <p>6) ຈະນຳໃຊ້ທຶນແນວໃດ?</p> <p>ກ. ມູນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເລີ່ມຕົ້ນ.</p> <p>ຂ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ.</p> <p>ຄ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສ່ວນຕົວ.</p> <p>1. ແຫຼ່ງທຶນຂອງທຸລະກິດແມ່ນໄດ້ມາຈາກໃສ?</p> <p>1.1. ແຫຼ່ງທຶນຕົນເອງ</p> <p>1.2. ການກູ້ຢືມຈາກສະຖາບັນການເງິນ</p> <p>1.3. ການພິຈາລະນາໃນການສະໝັກຂໍກູ້ຢືມເງິນມາເຮັດທຸລະກິດ.</p> <p>1.4. ມາດຖານການປະເມີນແຫຼ່ງເງິນກູ້</p> <p>1.5. ຄວາມກັງວົນຂອງພະນັກງານຜູ້ໃຫ້ກູ້ຢືມເງິນ</p>	

ເດືອນ	ອາທິດ	ຊົ່ວໂມງ	ເນື້ອໃນ	ໝາຍເຫດ
			2. ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງທຸລະກິດການເງິນ 3. ເງິນຫຸ້ນ ແລະ ເງິນທຶນ	
9	3-4	4	ບົດທີ 2 ຂ້ອຍຈະດຳເນີນທຸລະກິດໄດ້ແນວໃດ I. ຮູ້ຈັກຕົ້ນທຶນການຜະລິດຂອງທຸລະກິດ 1. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ໝາຍເຖິງຫຍັງ? 2. ການຈັດແບ່ງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕາມເງື່ອນໄຂແມ່ນແນວໃດ? 2.1 ເງື່ອນໄຂຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ 2.2 ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສໍາລັບພະນັກງານ 2.3 ຕົ້ນທຶນວັດຖຸ 2.5 ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ 2.5 ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕົ້ນທຶນ 2.6 ຄິດໄລ່ຄ່າຫຼັຍທັງນີ້ແນວໃດ? 2.7 ການຄາດຄະເນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ 2.8 ການຄາດຄະເນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍປະຈຳເດືອນສໍາລັບປີ II. ການບໍລິຫານການເງິນ 1. ຄໍາຖາມສໍາຄັນກ່ຽວກັບການເກັບກໍາການບັນທຶກມີ: 1.1 ເປັນຫຍັງຕ້ອງບັນທຶກ? 1.2 ຈະສາມາດສ້າງລະບົບການບັນທຶກໄດ້ຄືແນວໃດ? 1.3 ແມ່ນຫຍັງທີ່ຜູ້ອື່ນຢາກຮູ້ກ່ຽວກັບການເງິນຂອງທຸລະກິດພວກນ້ອງ? 1.4 ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍຄວນເກັບບັນທຶກຫຍັງແດ່?	

ເດືອນ	ອາທິດ	ຊົ່ວໂມງ	ເນື້ອໃນ	ໝາຍເຫດ
			<p>1.5 ແມ່ນຜູ້ໃດທີ່ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບເກັບກຳປັນທຶກການເງິນ?</p> <p>1.6 ມັນແມ່ນທາງທີ່ດີທີ່ຈະເກັບຮັກສາເງິນທຸລະກິດກັບເງິນໃຊ້ຈ່າຍໃນຄອບຄົວໄວ້ນຳກັນບໍ່?</p> <p>2. ການປະເມີນດ້ານການເງິນແມ່ນແນວໃດ?</p> <p>3. ຈະສ້າງແຜນການຂອງກະແສເງິນສົດໄດ້ຄືແນວໃດ.</p> <p>4. ການຄາດຄະເນການນຳໃຊ້ກະແສເງິນສົດແມ່ນແນວໃດ?</p>	
10	5	2	<p>ບົດທີ 3 ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປເພື່ອຈະກາຍເປັນນັກທຸລະກິດມີຈັກຂັ້ນຕອນ</p> <p>I. ການກະກຽມແຜນທຸລະກິດ</p> <p>❖ ຄຳຖາມກ່ຽວກັບການວາງແຜນທຸລະກິດ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ແຜນທຸລະກິດແມ່ນຫຍັງ? 2) ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຕ້ອງຂຽນແຜນທຸລະກິດ? 3) ເມື່ອໃດຈຶ່ງຕ້ອງຂຽນແຜນທຸລະກິດ? 4) ມີແຜນທຸລະກິດປະເພດໃດແດ່? 5) ແມ່ນໃຜເປັນຜູ້ຂຽນແຜນທຸລະກິດ? 6) ແຜນທຸລະກິດຂຽນໄດ້ແນວໃດ? 7) ຈະເອົາແຜນທຸລະກິດໄປເຮັດຫຍັງ? 8) ແຜນທຸລະກິດມີຮູບຮ່າງລັກສະນະຄືແນວໃດ? 9) ມີຫຍັງແດ່ທີ່ປະກອບເຂົ້າໃນແຜນທຸລະກິດ? 10) ແຜນທຸລະກິດມີໂຄງຮ່າງການປະກອບຄືແນວໃດ? 	

ເດືອນ	ອາທິດ	ຊົ່ວໂມງ	ເນື້ອໃນ	ໝາຍເຫດ
10	6	2	<p>ບົດທີ 4 ວິທີອະທິບາຍແຜນດຳເນີນທຸລະກິດສ່ວນຕົວຢ່າງລະອຽດ</p> <p>I. ວິທີອະທິບາຍແຜນທຸລະກິດຢ່າງລະອຽດມີຄືແນວໃດ</p> <p>❖ ມາດຕະຖານແຜນທຸລະກິດ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ບົດສະຫຼຸບສຳລັບຜູ້ບໍລິຫານ 2) ແນວຄິດທຸລະກິດ ແລະ ການຕະຫຼາດ 3) ແຜນການການຕະຫຼາດກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນ 4) ແຜນການ ການຕະຫຼາດກ່ຽວກັບລາຄາ 5) ແຜນການຕະຫຼາດກ່ຽວກັບສະຖານທີ່ 6) ແຜນການຕະຫຼາດກ່ຽວກັບການສົ່ງເສີມການຂາຍ 7) ຮູບແບບທາງກົດໝາຍ: 8) ເງິນທຶນເບື້ອງຕົ້ນ: 9) ແຫຼ່ງເງິນກູ້ທຶນເບື້ອງຕົ້ນ 10) ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ 11) ຕົ້ນທຶນ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ 12) ແຜນການກ່ຽວກັບກະແສເງິນສົດ 13) ກຳໄລ 14) ຍອດຍົກມາ 	

8. ແນະນຳການແຕ່ງບົດສອນ

ການສອນ ວິຊາ “ທຸລະກິດ” ຢູ່ຊັ້ນມັດທະຍົມຕອນປາຍປີທີ 6 ກ່ອນອື່ນໜີດຄູ່ຕ້ອງສຶກສາໃຫ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບຈຸດເປົ້າໝາຍ, ສະມັດຖະພາບຂັ້ນພື້ນຖານໃນດ້ານການຮຽນ-ການສອນ ແລະ ຈຸດປະສົງສະເພາະບົດຕາມຫຼັກສູດການຮຽນການສອນທີ່ສະເໜີຢູ່ໃນແຕ່ລະບົດ. ໂດຍອີງໃສ່ບັນລຸມີຄູທີ່ທາງສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດການສຶກສາ (ສວສ) ໄດ້ຮຽບຮຽງ ແລະ ສ້າງຂຶ້ນ.

ການແຕ່ງບົດສອນຕ້ອງປະກອບດ້ວຍຂັ້ນຕອນ:

1. ລາຍລະອຽດຂອງວິຊາ, ໂຄງສ້າງລາຍລະອຽດຂອງວິຊາ, ໂຄງສ້າງຂອງບົດ ແລະ ການແຕ່ງບົດສອນປະກອບມີ 5 ຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້:

2. ຈຸດປະສົງ
3. ເນື້ອໃນ
4. ສື່ການຮຽນ-ການສອນ
5. ກິດຈະກຳການຮຽນ-ການສອນ
6. ການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ

9. ແນະນຳການສອນແຕ່ລະບົດ

ບົດທີ 1

ຂ້ອຍຈະຈັດຕັ້ງທຸລະກິດໄດ້ແນວໃດ

ຈຳນວນ 4 ຊົ່ວໂມງ

1. ຈຸດປະສົງ

ກົດຈະກຳ I. ການເລືອກຕະຫຼາດທີ່ເໝາະສົມ

ໃຫ້ນັກຮຽນສາມາດ:

- ເຫັນໄດ້ເຖິງຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງຈຳນວນເງິນທີ່ຈ່າຍກ່ອນການເຮັດທຸລະກິດ
- ແລະ ຈຳນວນເງິນທີ່ຈ່າຍໃນເວລາເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ.
- ປະເມີນຈຳນວນເງິນທີ່ຕ້ອງການເພື່ອເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດນັ້ນມີຫຼາຍເທົ່າໃດ.
- ຄິດໄລ່ການຄາດຄະເນຈຳນວນເງິນທີ່ຈ່າຍໃນໄລຍະກ່ອນ ແລະ ຫຼັງການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດ

ທຸລະກິດ.

ກົດຈະກຳ II. ການໄດ້ຮັບເງິນເພື່ອເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ

ໃຫ້ນັກຮຽນສາມາດ:

- ກຳນົດຜົນດີ ແລະ ຜົນເສຍຂອງການນຳໃຊ້ແຫຼ່ງເງິນທຶນຕ່າງໆເຂົ້າໃນການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດ
- ທຸລະກິດ.
- ເຂົ້າໃຈເຖິງຂໍ້ຈຳກັດຂອງບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ ກ່ຽວກັບດ້ານການເງິນ.
  - ຮຽງວັກບແຫຼ່ງທຶນຂອງທຸລະກິດການເງິນ, ປະເພດເງິນທຶນບຸກຄົນ, ຜົນດີ ແລະ ຜົນເສຍຂອງມັນ.

2. ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ

ກົດຈະກຳ I. ເງິນທຶນທີ່ຈຳເປັນໃນການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ

ການສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດໃດໜຶ່ງ ມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີເງິນຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ຈະຕ້ອງມີການໃຊ້ຈ່າຍກ່ອນທີ່ກົດຈະກຳຂອງທຸລະກິດສາມາດເລີ່ມຕົ້ນສ້າງລາຍຮັບຈາກການຂາຍ. ນັກທຸລະກິດຫຼາຍຄົນມັກຈະປະເມີນຈຳນວນເງິນທຶນທີ່ຕ້ອງການນັ້ນຕໍ່າເກີນໄປ ເພາະວ່າພວກເຂົາເຈົ້າຄິດໄລ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍພຽງແຕ່ສຳລັບການລົງທຶນຊື້ເຄື່ອງຈັກອຸປະກອນ, ພາຫະນະ ແລະ ສິ່ງອື່ນໆ. ພວກເຂົາເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງໄລຍະຂອງອາທິດທຳອິດ ຫຼື ເດືອນທຳອິດຈະມີຫຼາຍຢ່າງທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ ເຊັ່ນວ່າ: ການຄ້າ, ການຜະລິດ ຫຼື ການບໍລິການ. ໝາຍຄວາມວ່າລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍຈະບໍ່ກວມເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສຳລັບທຸລະກິດທີ່ກຳລັງດຳເນີນຢູ່. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ສາມາດນຳໄປສູ່ບັນຫາການຂາດຄວາມສອດຄ່ອງຂອງນັກທຸລະກິດທີ່ບໍ່ສາມາດຈ່າຍເງິນເດືອນ

ໃຫ້ພະນັກງານ ຫຼື ຜູ້ສະໜອງ. ຈຳນວນເງິນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຈະນຳມາເປັນເງິນທຶນທຶນຂອງການເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດນັ້ນ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຈະຕ້ອງມີຫຼາຍກວ່າຈຳນວນເງິນທີ່ນັກທຸລະກິດຜູ້ຍິງ ຫຼື ຜູ້ຊາຍມີຢູ່ໃນຖົງຂອງຕົນເອງ. ມັນຕ້ອງໄດ້ຊອກຫາເອົາມາຈາກຫຼາຍບ່ອນ, ມັນເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮູ້ຢ່າງຊັດເຈນວ່າເງິນທຶນທີ່ຕ້ອງການນັ້ນມີຈຳນວນເງິນຫຼາຍເທົ່າໃດ.

ກົດຈະກຳ II. ການໄດ້ຮັບເງິນໃນການເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ

ຄວາມຄາດຫວັງຫຼາຍຢ່າງຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ມີແນວຄວາມຄິດ ແລະ ແຜນການທີ່ດີ. ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ, ພວກເຂົາອາດຈະພົບວ່າເງິນທຶນ ທີ່ຈຳເປັນສຳລັບການເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດຈະບໍ່ໄດ້ມາແບບງ່າຍດາຍ. ດ້ວຍເຫດຜົນເຫຼົ່ານັ້ນ, ຄວາມຄາດຫວັງຫຼາຍຢ່າງຂອງທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍຈຶ່ງບໍ່ເຄີຍໄດ້ຮັບການດຳເນີນການ. ນັກຮຽນຄວນຄຳນຶງເຖິງປະເພດຂອງເງິນທຶນທີ່ມີຕໍ່ຄວາມຫວັງຂອງຜູ້ເປັນເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ, ຄວນຈະເນັ້ນໜັກໃສ່ການກຽມຄວາມພ້ອມ ແລະ ການວາງແຜນ ທີ່ຈະເພີ່ມໂອກາດຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການໄດ້ຮັບເງິນທຶນທີ່ຈຳເປັນມາ.

ແນ່ນອນຢູ່ແລ້ວ ນັກທຸລະກິດຈະຕ້ອງມີເງິນລົງທຶນເປັນຂອງຕົນເອງເກືອບໝົດໃນທຸລະກິດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເງິນທຶນທີ່ຈຳເປັນສ່ວນໜຶ່ງໃນການເລີ່ມຕົ້ນດຳເນີນທຸລະກິດ ສາມາດໄດ້ມາຈາກສິນເຊື່ອ. ຫົວຂໍ້ນີ້ຈະລະບຸແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງເງິນທຶນ ທີ່ເປັນທ່າແຮງຂອງເງິນລົງທຶນເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ ແນະນຳກ່ຽວກັບວິທີການກຽມຄວາມພ້ອມສຳລັບການຮັບມືກັບໜີ້ສິນ ຫຼື ເງິນກູ້ຢືມແນວໃດ.

3. ສື່ການສອນ

ກົດຈະກຳ I. ເງິນທຶນທີ່ຈຳເປັນໃນການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ

- ປຶ້ມແບບຮຽນ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ ທຸລະກິດ ມ.6
- ເອກະສານປະກອບ ຫຼື ເຈ້ຍຄຳຖາມ ແລະ ຄຳຕອບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- ກະດານດຳ ຫຼື ຂາວ.

ກົດຈະກຳ II. ການໄດ້ຮັບເງິນໃນການເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ

- ປຶ້ມແບບຮຽນ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ ທຸລະກິດ ມ.6
- ເອກະສານປະກອບ ຫຼື ເຈ້ຍຄຳຖາມ ແລະ ຄຳຕອບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- ກະດານດຳ ຫຼື ຂາວ.

4. ວິທີດໍາເນີນການສອນ

ກົດຈະກຳ I. ເງິນທຶນທີ່ຈຳເປັນໃນການເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ

1) ການກະກຽມ

- ເນື້ອໃນບົດຮຽນ, ຄຳຖາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊິ່ງຢູ່ໃນປື້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ: ທຸລະກິດ ມ.6
- ຄຳຖາມບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2 ແລະ ຄຳຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2
- ສ້າງເຄື່ອງມືວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນຕາມແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

2) ຂັ້ນຕອນການສອນ

- ຄູນຳພານັກຮຽນສ້າງບັນຍາກາດກ່ອນການເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນຕົວຈິງ.
- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມກ່ຽວກັບບົດຮຽນເກົ່າທີ່ຮຽນຜ່ານມາໃຫ້ນັກຮຽນອາສາສະໝັກຕອບ.
- ຫຼັງຈາກນັກຮຽນຕອບແລ້ວ ຄູສະຫຼຸບຄືນໃຫ້ນັກຮຽນຟັງ ພ້ອມທັງຖາມຄືນບົດຮຽນຜ່ານມາ ຍັງມີຈຸດໃດທີ່ບໍ່ເຂົ້າໃຈ ຄູອະທິບາຍເພີ່ມເຕີມ.

ຂັ້ນຕອນທີ 1

- ຄູນຳເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນໂດຍການບັນລະຍາຍຕາມແຕ່ລະຫົວຂໍ້ຈາກປື້ມແບບຮຽນຖ້າມີເງື່ອນໄຂຄູສາມາດນຳໜັງສືພິມ, ວາລະສານ ຫຼື ສາຍແຜ່ນຊີດີໃຫ້ນັກຮຽນເບິ່ງ.

ຄູຕັ້ງຫົວຂໍ້ສົນທະນາກັບນັກຮຽນຕາມແຕ່ລະຂໍ້ດັ່ງນີ້:

1) ການຄາດຄະເນເງິນທຶນເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດມີຈັກຢ່າງ?

- ການດໍາເນີນການຈ່າຍເງິນລ່ວງໜ້າ ຫຼື ເງິນລົງທຶນ
- ການລິເລີ່ມດໍາເນີນການຈ່າຍເງິນ ຫຼື ທຶນໝູນວຽນ

- ຫຼັງຈາກສົນທະນາກັນແລ້ວ ຄູອະທິບາຍ, ສະຫຼຸບ ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນຈົດເອົາເປັນບົດຮຽນໂດຍອີງຕາມປື້ມແບບຮຽນຂອງແຕ່ລະຫົວຂໍ້.

ຂັ້ນຕອນທີ 2

- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ທີ່ຮຽນຜ່ານມາອີກເທື່ອໜຶ່ງ ແລ້ວໃຫ້ນັກຮຽນອາສາສະໝັກຕອບ 1-2 ຄົນ ຫຼື ຄູຈະບົ່ງຕົວເອົາກໍໄດ້.

- ຫຼັງຈາກນັກຮຽນຕອບແລ້ວ ຄູກ່າວຄຳຍ້ອງຍໍຊົມເຊີຍ ແລະ ໃຫ້ຄະແນນ.

- ຄູແບ່ງນັກຮຽນອອກເປັນກຸ່ມຕາມຄວາມເໝາະສົມ ກຸ່ມລະ 4-5 ຄົນ.

- ຄູຢາຍເຈ້ຍຄຳຖາມບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2 ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານ ຫຼື ຄູອາດຈະແນະນຳແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານຄຳຖາມບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2 ໃນປື້ມແບບຮຽນກໍໄດ້.

- ໃຫ້ນັກຮຽນແຕ່ລະຄົນໃນກຸ່ມຮ່ວມກັນຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2 ແລ້ວໃຫ້ຕາງໜ້າ ແຕ່ລະກຸ່ມຂຶ້ນລາຍງານຜົນການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ໃຫ້ໝູ່ເພື່ອນປະກອບຄຳເຫັນເພີ່ມເຕີມ.

- ຄູສະຫຼຸບເນື້ອໃນບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2 ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຊັດເຈນ ແລະ ຍ້ອງຍໍ.
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນແຕ່ລະຫົວຂໍ້ທີ່ຮຽນມາໃນຊົ່ວໂມງນີ້ໂດຍຫຍໍ້.
- ຄູແນະນຳໃຫ້ນັກຮຽນອ່ານຄົ້ນຄວ້າຫົວຂໍ້ທີ່ຈະຮຽນຕໍ່ໄປ ກ່ອນກ້າວເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນໃໝ່.

3) ແນະນຳ

ຂັ້ນຕອນການເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ ຫຼື ການສອນ, ຄູສາມາດນຳສະເໜີຮູບພາບ, ຫ້າງສີພິມ ຫຼື ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆທີ່ມີເນື້ອໃນກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດຮຽນ.

4) ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ

ຖ້າມີເງື່ອນໄຂ ກໍລະນີໃຫ້ສຶກສາເອົາເນື້ອໃນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈາກຫຼາຍແຫຼ່ງ ເຊັ່ນ: ໂທລະພາບ, ຫ້າງສີພິມ, ແລະ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ວິຊາ: ທຸລະກິດ.

5) ເອກະສານປະກອບ

- ເຈ້ຍຄຳຖາມ ແລະ ຄຳຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2

ກິດຈະກຳ II. ການໄດ້ຮັບເງິນໃນການເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ

1) ການກະກຽມ

- ເນື້ອໃນບົດຮຽນ, ຄຳຖາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊິ່ງຢູ່ໃນປື້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ: ທຸລະກິດ ມ.6
- ກໍລະນີສຶກສາທີ 1 ແລະ ບົດເຝິກຫັດທີ 3
- ສ້າງເຄື່ອງມືວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນຕາມແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

2) ຂັ້ນຕອນການສອນ

- ຄູນຳພານັກຮຽນສ້າງບັນຍາກາດກ່ອນການເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນຕົວຈິງ.
- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມກ່ຽວກັບບົດຮຽນເກົ່າທີ່ຮຽນຜ່ານມາໃຫ້ນັກຮຽນອາສາສະໝັກຕອບ.
- ຫຼັງຈາກນັກຮຽນຕອບແລ້ວ ຄູສະຫຼຸບຄືນໃຫ້ນັກຮຽນຟັງ ພ້ອມທັງຖາມຄືນບົດຮຽນຜ່ານມາ ຍັງມີຈຸດໃດທີ່ບໍ່ເຂົ້າໃຈຄູອະທິບາຍເພີ່ມເຕີມ.

ຂັ້ນຕອນທີ 1

- ຄູນຳເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນໂດຍການບັນລະຍາຍຕາມແຕ່ລະຫົວຂໍ້ຈາກປື້ມແບບຮຽນ ຖ້າມີເງື່ອນໄຂຄູສາມາດນຳຫ້າງສີພິມ, ວາລະສານ ຫຼື ສາຍແຜ່ນຊີດີໃຫ້ນັກຮຽນເບິ່ງ.

- ຄູຕັ້ງຫົວຂໍ້ສົນທະນາກັບນັກຮຽນຕາມແຕ່ລະຂໍ້ດັ່ງນີ້:
- ຄຳຖາມກ່ຽວກັບການໄດ້ຮັບເງິນທຶນ:

- 1) ເງິນທຶນທັງໝົດທີ່ຕ້ອງການສາມາດຍືມໄດ້ບໍ່?
- 2) ເງິນທຶນສາມາດໄດ້ມາຈາກໃສ?
- 3) ສິນເຊື່ອ ຫຼື ຫນີ້ການເງິນສາມາດໄດ້ມາຈາກໃສ?

4) ຕົວອັກສອນຕົວ 5 C's ກ່ຽວກັບສິນເຊື່ອມີຫຍັງແດ່? ເຮັດແນວໃດໂອກາດທີ່ຈະກູ້ຢືມເງິນໄດ້ຈຶ່ງຈະມີຫຼາຍຂຶ້ນ, ໂດຍສະເພາະນັກທຸລະກິດທີ່ເປັນຜູ້ຍິງອາດຕ້ອງປະເຊີນໜ້າກັບອຸປະສັກໃນການເຂົ້າຫາສິນເຊື່ອ?

5) ຈະນຳໃຊ້ທຶນແນວໃດ?

ກ. ມູນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເລີ່ມຕົ້ນ.

ຂ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ.

ຄ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສ່ວນຕົວ.

- ຫຼັງຈາກສິນທະນາກັນແລ້ວ ຄູອະທິບາຍ, ສະຫຼຸບ ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນຈິດເອົາເປັນບົດຮຽນໂດຍອີງຕາມປຶ້ມແບບຮຽນຂອງແຕ່ລະຫົວຂໍ້.

ຂັ້ນຕອນທີ 2

- ຄູຈັດແບ່ງນັກຮຽນອອກເປັນກຸ່ມຕາມຄວາມເໝາະສົມກຸ່ມລະ 4-5 ຄົນ.

- ຄູຢາຍເຈ້ຍກຳລະນິສິກສາທີ 1 ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານ ຫຼື ຄູອາດຈະແນະນຳແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານກຳລະນິສິກສາທີ 1 ໃນປຶ້ມແບບຮຽນກໍໄດ້.

- ໃຫ້ນັກຮຽນແຕ່ລະຄົນໃນກຸ່ມຮ່ວມກັນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຕອບບົດກຳລະນິສິກສາ ແລ້ວໃຫ້ຕາງໜ້າແຕ່ລະກຸ່ມຂຶ້ນລາຍງານຜົນການຄົ້ນຄວ້າ.

- ຄູສະຫຼຸບເນື້ອໃນບົດກຳລະນິສິກສາ ແລະ ຍ້ອງຍໍ.

ຂັ້ນຕອນທີ 3

- ຄູຈັດແບ່ງນັກຮຽນອອກເປັນກຸ່ມຕາມຄວາມເໝາະສົມຄືເກົ່າ.

- ຄູຢາຍເຈ້ຍບົດເຝິກຫັດທີ 3 ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຕອບຄຳຖາມແຕ່ລະຂໍ້ແລ້ວໃຫ້ແຕ່ລະຄົນໃນກຸ່ມຂຶ້ນລາຍງານຄຳຕອບຂອງແຕ່ລະຂໍ້.

- ຄູສະຫຼຸບເນື້ອໃນບົດເຝິກຫັດທີ 3 ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ, ຊັດເຈນ ແລະ ຍ້ອງຍໍ.

ຂັ້ນຕອນທີ 4

- ຄູຕັ້ງຫົວຂໍ້ສິນທະນາກັບນັກຮຽນຕາມແຕ່ລະຂໍ້ດັ່ງນີ້:

❖ ຄຳຖາມກ່ຽວກັບການໄດ້ຮັບເງິນທຶນມີຫຍັງແດ່?

1. ຂໍ້ຈຳກັດຂອງບົດບາດ ຍິງ-ຊາຍ ກ່ຽວກັບການເຂົ້າເຖິງການເງິນ.

2. ແຫຼ່ງທຶນຂອງທຸລະກິດແມ່ນໄດ້ມາຈາກໃສ?

1) ແຫຼ່ງທຶນຕົນເອງ

2) ການກູ້ຢືມຈາກສະຖາບັນການເງິນ

3) ການພິຈາລະນາໃນການສະໝັກຂໍກູ້ຢືມເງິນມາເຮັດທຸລະກິດ.

4) ມາດຖານການປະເມີນແຫຼ່ງເງິນກູ້

5) ຄວາມກັງວົນຂອງພະນັກງານຜູ້ໃຫ້ກູ້ຢືມເງິນ

3. ແຫຼ່ງທີ່ມາຂອງທຸລະກິດການເງິນ

4. ເງິນທັນ ແລະ ເງິນທົນ

- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນໃນແຕ່ລະຫົວຂໍ້ທີ່ຮຽນມາໃນຊົ່ວໂມງນີ້ໂດຍຫຍໍ້.

- ຄູແນະນຳໃຫ້ນັກຮຽນອ່ານຄົ້ນຄວ້າຫົວຂໍ້ທີ່ຈະຮຽນຕໍ່ໄປ ກ່ອນກ້າວເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນໃໝ່.

3) ແນະນຳ

ຂັ້ນຕອນການເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ ຫຼື ການສອນ, ຄູສາມາດນຳສະເໜີຮູບພາບ, ຫ້າງສືພິມ ຫຼື ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆ ທີ່ມີເນື້ອໃນກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດຮຽນ.

4) ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ

ຖ້າມີເງື່ອນໄຂ ກໍລະນີໃຫ້ສຶກສາເອົາເນື້ອໃນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈາກຫຼາຍແຫຼ່ງ ເຊັ່ນ: ໂທລະພາບ, ຫ້າງສືພິມ, ແລະ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ວິຊາ: ທຸລະກິດ.

5) ເອກະສານປະກອບ

- ບົດກໍລະນີສຶກສາ ແລະ ຄຳຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 3.

5. ການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ສັງເກດຈາກ

- ການຕອບຄຳຖາມຂອງນັກຮຽນແຕ່ລະຄົນ.

- ການເຮັດກິດຈະກຳຮ່ວມກັນຂອງນັກຮຽນແຕ່ລະກຸ່ມ.

- ການມີສ່ວນຮ່ວມອອກຄວາມຄິດຄວາມເຫັນ.

- ການສອບເສັງປະຈຳບົດ.

ກິດຈະກຳ I. ບົດເຝິກຫັດ ແລະ ຄຳຕອບ

ບົດເຝິກຫັດທີ 1: ໃຫ້ນັກຮຽນໃສ່ເຄື່ອງໝາຍ (✓) ໃສ່ຫ້ອງທີ່ເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງທີ່ສຸດ ເງິນທົນເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດທີ່ເອົາມາໃຊ້ຈ່າຍ

ລາຍການຈ່າຍ	ກ່ອນເຮັດທຸລະກິດ	ເລີ່ມເຮັດທຸລະກິດ	ລາຍຈ່າຍອື່ນໆ
ຄ່າຈິດທະບຽນທຸລະກິດ			
ທຶນຈິດທະບຽນທຸລະກິດ			

ເງິນເດືອນພະນັກງານ ເດືອນທຳອິດ			
ຄ່າທຳນຽມຂອງ ສະຖາປະນິກ ໃນການວາງແຜນ			
ຊື້ເຄື່ອງຈັກ			
ຊື້ວັດຖຸດິບ			
ຄ່າຕິດຕັ້ງໄຟຟ້າ ໃສ່ເຄື່ອງຈັກ			
ຊື້ສິນຄ້າສຳເລັດຮູບ			
ຄ່າໂຄສະນາເປີດທຸລະກິດ			
ຄ່າເຊົ່າ/ຊື້ທີ່ດິນຢູ່ເຂດ ພື້ນທີ່ອຸດສາຫະກຳ			
ຄ່າປຸກສ້າງເຮືອນພັກ			
ເງິນເດືອນເຈົ້າຂອງ ທຸລະກິດເດືອນທຳອິດ			
ເຄື່ອງໃຊ້ຫ້ອງການ ສຳລັບ 2 ເດືອນ			
ຄ່າຕິດຕັ້ງໄຟຟ້າ			
ຊື້ລົດບັນທຸກມີສອງ			
ຄ່າທີ່ປຶກສາດ້ານການລົງທຶນ			
ຄ່າເຊົ່າຫ້ອງການ			
ການຊື້ຫຸ້ນ			

ຄ່າປະກັນອັກຄີໄພ			
ຄ່າປະກັນສຸຂະພາບ ຂອງພະນັກງານ			
ຄ່າລົດສ່ວນຕົວ ຂອງຄູ່ຜົວເມຍ ເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ			
ການສົ່ງເສີມການຂາຍ			
ອຸປະກອນຄອມພິວເຕີ			
ຊື້ວັດຖຸກໍ່ສ້າງໂຮງງານ			
ຄ່າຮຽນຂອງລູກພະນັກງານ			
ຄ່າຕິດຕັ້ງໂທລະສັບ			
ໃບເກັບເງິນຄັ້ງທີ່ 1 ຂອງ ໂທລະສັບເດືອນທຳອິດ			
ຊື້ສິນຄ້າທົດແທນໄວ້ໃນສາງ			
ຄ່າເດີນທາງຜູ້ສະໜອງ ເຄື່ອງຈັກ			
ຄ່າປະກັນໄພລົດປີທຳອິດ			
ຄ່າບຳລຸງຮັກສາລົດຂົນສົ່ງ			
ອັດຕາດອກເບ້ຍ ຂອງສິນເຊື້ອ			
ໃຊ້ໜີ້ເງິນກູ້ຢືມຄືນໃຫ້ໝູ່			

ຄຳຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1: ໃຫ້ນັກຮຽນໃສ່ເຄື່ອງໝາຍ (✓) ໃສ່ຫ້ອງທີ່ເຫັນວ່າຖືກຕ້ອງທີ່ສຸດ ເງິນທຶນເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດທີ່ເອົາມາໃຊ້ຈ່າຍ

ລາຍການຈ່າຍ	ກ່ອນເຮັດທຸລະກິດ	ເລີ່ມເຮັດທຸລະກິດ	ລາຍຈ່າຍອື່ນໆ
ຄ່າຈົດທະບຽນທຸລະກິດ		✓	
ທຶນຈົດທະບຽນທຸລະກິດ	✓		
ເງິນເດືອນພະນັກງານ ເດືອນທຳອິດ		✓	
ຄ່າທຳນຽມຂອງ ສະຖາປະນິກ ໃນການວາງແຜນ	✓		
ຊື້ເຄື່ອງຈັກ	✓		
ຊື້ວັດຖຸດິບ	✓		
ຄ່າຕິດຕັ້ງໄຟຟ້າໃສ່ເຄື່ອງຈັກ	✓		
ຊື້ສິນຄ້າສຳເລັດຮູບ		✓	
ຄ່າໂຄສະນາເປີດທຸລະກິດ	✓		
ຄ່າເຊົ່າ/ຊື້ທີ່ດິນຢູ່ເຂດພື້ນ ທີ່ອຸດສາຫະກຳ	✓		
ຄ່າປຸກສ້າງເຮືອນພັກ			✓
ເງິນເດືອນເຈົ້າຂອງ ທຸລະກິດເດືອນ ທຳອິດ		✓	
ເຄື່ອງໃຊ້ຫ້ອງການ ສຳລັບ 2 ເດືອນ	✓		
ຄ່າຕິດຕັ້ງໄຟຟ້າ	✓		
ຊື້ລົດບັນທຸກມີສອງ		✓	

ຄ່າທີ່ປຶກສາດ້ານການລົງທຶນ			✓
ຄ່າເຊົ່າຫ້ອງການ		✓	
ການຊື້ຫຸ້ນ			✓
ຄ່າປະກັນອັກຄີໄພ	✓		
ຄ່າປະກັນສຸຂະພາບ ຂອງພະນັກງານ			✓
ຄ່າລົດສ່ວນຕົວ ຂອງຄູ່ຜົວເມຍ ເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ			✓
ການສົ່ງເສີມການຂາຍ		✓	
ອຸປະກອນຄອມພິວເຕີ			✓
ຊື້ວັດຖຸກໍ່ສ້າງໂຮງງານ	✓		
ຄ່າຮຽນຂອງລູກພະນັກງານ			✓
ຄ່າຕິດຕັ້ງໂທລະສັບ	✓		
ໃບເກັບເງິນຄັ້ງທີ 1 ຂອງ ໂທລະສັບເດືອນທຳອິດ		✓	
ຊື້ສິນຄ້າທົດແທນໄວ້ໃນສາງ			✓
ຄ່າເດີນທາງຜູ້ສະໜອງ ເຄື່ອງຈັກ			✓
ຄ່າປະກັນໄພລົດບີທຳອິດ			✓
ຄ່າບຳລຸງຮັກສາລົດຂົນສົ່ງ			✓
ອັດຕາດອກເບ້ຍຂອງສິນເຊື່ອ		✓	
ໃຊ້ໜີ້ເງິນກູ້ຢືມຄືນໃຫ້ໝູ່		✓	

ບົດເຝິກຫັດທີ 2: ການເລີ່ມຕົ້ນຮ້ານຂາຍເຂົ້າຕົ້ມປີ້ງ

ນາງ ບົວສີ ເຮັດວຽກຢູ່ກັບຮ້ານຂາຍເຂົ້າຕົ້ມປີ້ງມາເປັນເວລາຫຼາຍປີແລ້ວ, ຮ້ານດັ່ງກ່າວໄດ້ຜະລິດເຂົ້າຕົ້ມປີ້ງ ແລະ ເຂົ້າສັງຂະຫຍາຂາຍໃຫ້ລູກຄ້າທີ່ອາໄສຢູ່ໃກ້ໆແຖວນັ້ນ. ນອກຈາກນີ້, ທາງຮ້ານຍັງຮັບສິ່ງເຂົ້າຕົ້ມປີ້ງ ແລະ ເຂົ້າສັງຂະຫຍາ ທີ່ມີລິດຊາດຫອມຫວານໃຫ້ແກ່ງານດອງ, ງານວັນເກີດ ແລະ ງານສຳຄັນຕ່າງໆ ສິ່ງໃຫ້ລູກຄ້າເຖິງເຮືອນ.

ນາງ ບົວສີ ໄດ້ຮຽນຮູ້ພຶດທຸກຢ່າງກ່ຽວກັບວິທີເຮັດເຂົ້າຕົ້ມປີ້ງ ແລະ ເຂົ້າສັງຂະຫຍາ ນັບຕັ້ງແຕ່ຂັ້ນຕອນການກະກຽມວັດຖຸດິບ ແລະ ສ່ວນປະສົມທີ່ຈະເຮັດເຂົ້າໜົມຊະນິດຕ່າງໆ, ຂັ້ນຕອນການກະກຽມອົບປີ້ງເຂົ້າໜົມຕະຫຼອດຮອດວຽກທຸກຢ່າງຢູ່ໃນຮ້ານ ລວມທັງວິທີຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບລູກຄ້າເພື່ອຂາຍເຂົ້າໜົມໃຫ້, ລາວໄດ້ຮັບເງິນເດືອນດ້ວຍຄວາມພໍໃຈ 1,000,000 ກີບ. ນາງ ບົວສີ ຕ້ອງການຢາກມີຮ້ານຂາຍເຂົ້າຕົ້ມປີ້ງ ແລະ ເຂົ້າສັງຂະຫຍາທີ່ເປັນຂອງຕົນເອງຈັກຮ້ານໜຶ່ງ ສະນັ້ນ, ລາວຈຶ່ງພະຍາຍາມທ້ອນເງິນໄວ້ໃນບັນຊີເງິນຝາກປະຢັດຂອງລາວ.

ລາວໄດ້ຈົດກ່າຍລາຍການເຄື່ອງຈັກ ແລະ ອຸປະກອນຕ່າງໆ ເຊິ່ງລາວຕ້ອງການເລີ່ມຕົ້ນເປັນຂອງລາວເອງ. ນອກຈາກນີ້ລາວຍັງໄດ້ຊອກຮູ້ກ່ຽວກັບລາຄາ. ມູນຄ່າສ່ວນໃຫຍ່ມີລາຄາແພງແມ່ນເຕົາອົບໄຟຟ້າທີ່ມີລາຄາ 1,250,000 ກີບ, ນອກຈາກນັ້ນລາວຍັງຕ້ອງ ການເຄື່ອງຈັກຕີແບ້ງລາຄາ 500,000 ກີບ, ເຄື່ອງຊັ່ງນ້ຳໜັກລາຄາ 250,000 ກີບ, ຖ້ວຍ, ຈານ, ພາຊະນະ, ກ່ອງແກັດ ແລະ ເຄື່ອງມືຕ່າງໆລາຄາ 230,000 ກີບ, ຕູ້ວາງເຂົ້າຕົ້ມປີ້ງ, ເຂົ້າສັງຂະຫຍາ 600,000 ກີບ, ແລະ ຕູ້ເຢັນໃຫຍ່ ລາຄາ 2,500,000 ກີບ, ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ລາວສາມາດເກັບຮັກສາເຂົ້າຕົ້ມປີ້ງ, ເຂົ້າສັງຂະຫຍາໄວ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍສາມມື້. ນອກຈາກນັ້ນລາວຍັງຕ້ອງການອຸປະກອນປະກອບໃສ່ຫ້ອງຂາຍເຊັ່ນ: ຖ້ານວາງຂາຍເຂົ້າໜົມທີ່ມີຫຼາຍຊັ້ນ ແລະ ເຄື່ອງຄິດໄລ່ເລກເປັນເງິນ 3,500,000 ກີບ. ລາວຢາກໄດ້ຫ້ອງການນ້ອຍໆໜຶ່ງຫ້ອງສຳລັບລາວເອງ ແລະ ຫ້ອງພັກຜ່ອນນ້ອຍໆໜຶ່ງຫ້ອງສຳລັບພະນັກງານຂອງລາວ. ເຄື່ອງໃຊ້ສອຍມີສອງທີ່ຈະປະກອບເຂົ້າໃນສອງຫ້ອງດັ່ງກ່າວລາຄາປະມານ 800,000 ກີບ.

ຫຼັງຈາກທີ່ໄດ້ປະເມີນຕະຫຼາດແລ້ວ, ລາວກໍໄດ້ຕັດສິນໃຈເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດຂອງຕົນເອງ. ມັນເປັນໄລຍະເວລາທີ່ຫຍຸ້ງວຽກຫຼາຍສຳລັບ ນາງ ບົວສີ ຍ້ອນວ່າລາວຕ້ອງສ້າງແຜນທຸລະກິດຂອງລາວໃຫ້ສຳເລັດ, ຄາດຄະເນເງິນລົງທຶນ ແລະ ທຶນໝູນວຽນ ແລະ ຍືມເງິນຈາກທະນາຄານ. ລາວຕ້ອງຂຽນແຜນທຸລະກິດໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນໜຶ່ງເດືອນ. ແຜນດັ່ງກ່າວສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ ແລະ ລາວຕ້ອງໃຊ້ເງິນທຶນຂອງຕົນເອງກວມເຖິງ 30% ຂອງການລົງທຶນທັງໝົດ. ໃນເວລາດຽວກັນນັ້ນລາວມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງເຊົ່າຮ້ານໆໜຶ່ງທີ່ເໝາະສົມກັບທຸລະກິດຂອງລາວຢູ່ໃນຕົວເມືອງທີ່ມີຄອບຄົວລາຍໄດ້ປານກາງ ເຊິ່ງຖືວ່າເປັນພື້ນຖານຂອງລູກຄ້າທີ່ດີ.

ສອງເດືອນຕໍ່ມາຮ້ານຂອງລາວກໍຍັງບໍ່ທັນມີຫຍັງເລີຍ ແລະ ຄ່າເຊົ່າຮ້ານຕົກເປັນເງິນ 600,000 ກີບ ຕໍ່ເດືອນ, ລາວໃຊ້ເວລາໜຶ່ງເດືອນເພື່ອນໍາເອົາແຜນທຸລະກິດຂອງລາວໄປສະເໜີຕໍ່ທະນາຄານໃດໜຶ່ງເພື່ອເຈລະຈາ ແລະ ຂໍກູ້ຢືມເງິນ.

ຈາກນັ້ນ, ລາວກໍໄດ້ຈົດທະບຽນທຸລະກິດ 350,000 ກີບ ແລະ ໄດ້ສັ່ງຊື້ເຄື່ອງຈັກ ແລະ ອຸປະກອນ ເຊິ່ງສາມາດຈັດສົ່ງມາໃຫ້ພາຍໃນກໍານົດ 3 ເດືອນ. ການຕິດຕັ້ງນໍ້າປະປາ, ໄຟຟ້າ ແລະ ໂທລະສັບກໍຕ້ອງໄດ້ລົງທະບຽນອອກຊື່ລາວເອງ ແລະ ລາວຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍສໍາລັບສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ 4,500,000 ກີບ. ການປະກັນໄພຮ້ານເປັນສິ່ງທີ່ຫຼີກລ້ຽງບໍ່ໄດ້ ແລະ ລາວຕ້ອງຈ່າຍອີກ 350,000 ກີບ ຕໍ່ປີ. ເມື່ອເວລາເຄື່ອງຈັກ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ລາວໄດ້ສັ່ງຊື້ມາຮອດແລ້ວ, ລາວກໍໄດ້ຢຸດການເປັນພະນັກງານຢູ່ຮ້ານຂາຍເຂົ້າຕົ້ມປີ້ງ ແລະ ເຂົ້າສັງຂະຫຍາ.

ລາວໄດ້ວາງແຜນຈະເປີດຮ້ານຂອງຕົນພາຍໃນໜຶ່ງເດືອນຫຼັງຈາກເຄື່ອງຈັກ ແລະ ອຸປະກອນໄດ້ມາຮອດ. ການຕິດຕັ້ງເຄື່ອງຈັກດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໃຊ້ເວລາ 2 ອາທິດ. ມູນຄ່າການຕິດຕັ້ງ 600,000 ກີບ.

ລາວໄດ້ເລືອກເອົາພະນັກງານຜູ້ຍິງ 2 ຄົນ ແລະ ພະນັກງານເຝິກງານໜຸ່ມຜູ້ໜຶ່ງເຮັດວຽກຢູ່ໂຮງເຮັດເຂົ້າໜົມ ແລະ ຈະຈ້າງພວກເຂົາເຮັດວຽກເລີຍ ເມື່ອເວລາຕິດຕັ້ງເຄື່ອງຈັກສໍາເລັດ.

ເງິນເດືອນພະນັກງານທັງໝົດ ລວມເປັນເງິນ 1,500,000 ກີບ ຕໍ່ເດືອນ. ລາວໄດ້ເຝິກອົບຮົມໃຫ້ພະນັກງານໃນຊ່ວງໄລຍະກ່ອນບໍ່ທັນໄດ້ເປີດຮ້ານ.

ເມື່ອຕິດຕັ້ງເຄື່ອງອຸປະກອນທັງໝົດແລ້ວ ລາວຈະເປີດຮ້ານພາຍໃນ 2 ອາທິດ. ໃນໄລຍະ 2 ອາທິດທີ່ລາວເປີດຮ້ານນີ້, ນາງ ບົວສີ ໄດ້ເຝິກການເຮັດເຂົ້າຕົ້ມປີ້ງ ແລະ ເຂົ້າສັງຂະຫຍາໃຫ້ແກ່ພະນັກງານພາຍໃຕ້ເງື່ອນໄຂຂອງການຜະລິດ. ວັດຖຸດິບທີ່ເອົາມາເຮັດການຜະລິດຕໍ່ໜຶ່ງອາທິດຕົກເປັນມູນຄ່າ 200,000 ກີບ, ສ່ວນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ຄ່ານໍ້າ, ຄ່າໄຟຟ້າ, ຄ່າໂທລະສັບ, ຄ່ານໍ້າມັນໃສ່ລົດ ແລະ ອື່ນໆ ຕົກເປັນ 300,000 ກີບ. ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີເຂົ້າໜົມໃນການເກັບຮັກສາໄວ້ຂາຍຢູ່ຕະຫຼອດ, ນາງ ບົວສີ ຈະເລີ່ມຜະລິດເປັນເວລາສອງອາທິດເພື່ອສະສົມໄວ້.

ກ່ອນຈະເລີ່ມເຮັດທຸລະກິດຂອງລາວ, ນາງ ບົວສີ ໄດ້ວາງແຜນນໍາໃຊ້ການປະຊາສໍາພັນ ແລະ ການໂຄສະນາບາງຢ່າງ ແລະ ຄິດວ່າຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ສະເໜີກ່ຽວກັບການປະຊາສໍາພັນທັງໝົດ ຈາກໜ່ວຍງານໂຄສະນາໃນລາຄາ 145,000 ກີບ.

ນາງ ບົວສີ ຍັງມີແຜນເຮັດການບໍລິການຈັດງານລ້ຽງຕີ່ມອີກ. ເພື່ອຈຸດປະສົງນີ້ລາວໄດ້ຊື້ລົດມືສອງໜຶ່ງຄັນລາຄາ 64,000,000 ກີບ ແລະ ຈະຈ້າງຄົນຂັບລົດຄົນໜຶ່ງໂດຍໃຫ້ເງິນເດືອນ 800,000 ກີບ ຕໍ່ເດືອນ. ຄ່າປະກັນໄພລົດປີໜຶ່ງປະມານ 1,500,000 ກີບ.

ນາງ ບົວສີ ວາງແຜນການຄາດຄະເນຂາຍຢູ່ຮ້ານຕົນເອງປະມານ 60% ສ່ວນອີກ 40%

ຂອງຍອດຂາຍຈະຜ່ານການບໍລິການຈັດງານລ້ຽງ. ລູກຄ້າເຫຼົ່ານີ້ຈະຈ່າຍເງິນພາຍໃນສອງອາທິດ. ລາວຄາດຄະເນວ່າພາຍຫຼັງທີ່ເປີດຮ້ານໄດ້ໜຶ່ງເດືອນຈະເລີ່ມໃຫ້ບໍລິການຈັດງານລ້ຽງ.

ຄໍາຖາມ:

1. ຈົ່ງແຕ້ມເສັ້ນສະແດງເວລາ (ທີ່ມີການແບ່ງເສັ້ນແຕ່ລະເດືອນ) ໂດຍເລີ່ມຕົ້ນຕັ້ງແຕ່ ຕອນທີ່ ນາງ ບົວສີ ຕັດສິນໃຈເຮັດທຸລະກິດ ແລະ ເຫດການສໍາຄັນຕ່າງໆ ສໍາລັບກິດຈະກຳທີ່ແຕກຕ່າງທີ່ ຢູ່ໃນຊ່ວງເວລາເລີ່ມຕົ້ນເພື່ອຊອກຫາໄລຍະກ່ອນເຮັດທຸລະກິດນັ້ນ ແມ່ນເລີ່ມແຕ່ບ່ອນໃດຫາ ບ່ອນໃດ ແລະ ໄລຍະເລີ່ມເຮັດທຸລະກິດແມ່ນເລີ່ມຈາກບ່ອນໃດຫາບ່ອນໃດ.
2. ຈົ່ງແຕ້ມຕາຕະລາງໃນໄລຍະກ່ອນເຮັດທຸລະກິດ ແລະ ອີກຕາຕະລາງໜຶ່ງສໍາລັບໃນໄລຍະ ເລີ່ມເຮັດທຸລະກິດໂດຍນໍາໃຊ້ບົດເຝິກຫັດທີ 2 ເປັນແບບຢ່າງ ເພື່ອຄິດໄລ່ທຶນສໍາລັບການລົງທຶນ ແລະ ທຶນໝູນວງນ.
3. ນາງ ບົວສີ ຕ້ອງການທຶນສໍາລັບການລົງທຶນເພື່ອໄປໃຊ້ຈ່າຍໃນໄລຍະກ່ອນການເຮັດທຸລະ ກິດຫຼາຍປານໃດ? ແລະ ລາວຕ້ອງການທຶນໝູນວງນໄປໃຊ້ຈ່າຍໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ ຫຼາຍປານໃດ?
4. ທຶນເລີ່ມຕົ້ນທີ່ເປັນທຶນສ່ວນຕົວຂອງ ນາງ ບົວສີ ມີຫຼາຍປານໃດ? ແລະ ລາວຕ້ອງຍື່ມເງິນ ຈາກທະນາຄານຫຼາຍປານໃດ?
5. ໃນເດືອນທີສອງ ນາງ ບົວສີ ໄດ້ເພີ່ມທຶນໝູນວງນຂຶ້ນອີກບໍ່? ຖ້າເພີ່ມ, ເປັນຫຍັງຈຶ່ງເພີ່ມ? ແລະ ເປັນຈໍານວນເງິນຫຼາຍປານໃດ?

ຮ່າງຕາຕະລາງລາຍການຈໍານວນເງິນທີ່ຈ່າຍໃນໄລຍະກ່ອນການເຮັດທຸລະກິດ

ລ/ດ	ລາຍການລົງທຶນ	ລະບຸລາຍລະອຽດ	ຈໍານວນເງິນ (ກີບ)
1	ເຕົາອົບໄຟຟ້າ		
2	ເຄື່ອງຕີແປ້ງ		
3	ຊິງຊັ່ງນໍ້າໜັກ		
4	ພາຊະນະ		
5	ເຄື່ອງເຟີນິເຈີ (ໂຕະ, ຕູ້.....)		
6	ຕູ້ເຢັນໃຫຍ່		
7	ຖ້ານວາງ + ຈັກຄິດໄລ່		

8	ເຄື່ອງໃຊ້ມີສອງ		
9	ຄ່າເຊົ່າຮ້ານ		
10	ຄ່າຈົດທະບຽນ		
11	ຄ່າຕິດຕັ້ງ		
12	ຄ່າປະກັນໄພ		
13	ມູນຄ່າຕິດຕັ້ງເຄື່ອງຈັກ		
14	ເງິນເດືອນພະນັກງານ		
15	ຄ່າວັດຖຸດິບ		
16	ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ (ຄ່ານໍ້າ, ໄຟຟ້າ, ນໍ້າມັນ)		
17	ຄ່າໂຄສະນາ		
18	ຊື້ລົດມີສອງ		
19	ຈ້າງຄົນຂັບລົດ		
20	ຄ່າປະກັນໄພລົດ		
	ລວມ		

ຮ່າງຕາຕະລາງລາຍການຈໍານວນເງິນໃນເວລາເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ

ລ/ດ	ລາຍການລົງທຶນ	ລາຍຈ່າຍໃນເວລາເລີ່ມ ຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ (ກີບ)	ລາຍຈ່າຍ ຫຼື ທຶນໝູນວຽນ (ກີບ)
1	ຄ່າເຊົ່າຮ້ານ		
2	ຄ່າຈົດທະບຽນ		
3	ຄ່າຕິດຕັ້ງ		

4	ຄ່າປະກັນໄພ		
5	ມູນຄ່າຕິດຕັ້ງເຄື່ອງຈັກ		
6	ເງິນເດືອນພະນັກງານ		
7	ຄ່າວັດຖຸດິບ		
8	ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ (ຄ່ານໍ້າ, ໄຟຟ້າ, ນໍ້າມັນ)		
9	ຄ່າໂຄສະນາ		
10	ຊື້ລົດມືສອງ		
11	ຈ້າງຄົນຂັບລົດ		
12	ຄ່າປະກັນໄພລົດ		
	ລວມ		

ຄໍາຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 2:

1. ເສັ້ນສະແດງເວລາ (ທີ່ມີການແບ່ງເສັ້ນແຕ່ລະເດືອນ) ໂດຍເລີ່ມຕົ້ນຕັ້ງແຕ່ຕອນທີ່ ນາງ ບົວສີ ຕັດສິນໃຈເຮັດທຸລະກິດ ແລະ ເຫດການສໍາຄັນຕ່າງໆ ສໍາລັບກິດຈະກຳທີ່ແຕກຕ່າງທີ່ຢູ່ໃນຊ່ວງເວລາເລີ່ມຕົ້ນເພື່ອຊອກຫາໄລຍະກ່ອນເຮັດທຸລະກິດນັ້ນ ແມ່ນເລີ່ມແຕ່ບ່ອນໃດຫາບ່ອນໃດ ແລະ ໄລຍະເລີ່ມເຮັດທຸລະກິດແມ່ນເລີ່ມຈາກບ່ອນໃດຫາບ່ອນໃດ.

ລ/ດ	ເດືອນ	ກອນເດືອນ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ	ເມັດ		
1																					
2																					
3																					
4																					
5																					
6																					
7																					
8																					
9																					

2. ຕາຕະລາງໃນໄລຍະກ່ອນເຮັດທຸລະກິດ ແລະ ອີກຕາຕະລາງໜຶ່ງສໍາລັບໃນໄລຍະເລີ່ມເຮັດທຸລະກິດ ເພື່ອຄິດໄລ່ທຶນສໍາລັບການລົງທຶນ ແລະ ທຶນໝູນວງນ.

ຮ່າງຕາຕະລາງລາຍການຈໍານວນເງິນທີ່ຈ່າຍໃນໄລຍະກ່ອນການເຮັດທຸລະກິດ

ລ/ດ	ລາຍການລົງທຶນ	ລະບຸລາຍລະອຽດ	ຈໍານວນເງິນ (ກີບ)
1	ເຕົ້າອົບໄຟຟ້າ	ໜ່ວຍ	1,250,000
2	ເຄື່ອງຕີແປ້ງ	ໜ່ວຍ	500,000
3	ຊິງຊັ່ງນໍ້າໜັກ	ໜ່ວຍ	250,000
4	ພາຊະນະ	ອັນ	230,000
5	ເຄື່ອງເຟີນີເຈີ (ໂຕະ, ຕູ້.....)	ໜ່ວຍ	600,000
6	ຕູ້ເຢັນໃຫຍ່	ໜ່ວຍ	2,500,000
7	ຖ້ານວາງ + ຈັກຄິດໄລ່	ອັນ	3,500,000
8	ເຄື່ອງໃຊ້ມີສອງ	ອັນ	800,000
	ລວມ		9,630,0000

ຮ່າງຕາຕະລາງລາຍການຈໍານວນເງິນໃນເວລາເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ

ລ/ດ	ລາຍການລົງທຶນ	ລາຍຈ່າຍປະຈໍາເດືອນ ຫຼື ທຶນໝູນວງນ (ກີບ)	ລາຍຈ່າຍໃນເວລາເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ (ກີບ)
1	ຄ່າເຊົ່າຮ້ານ	600,000	600,000
2	ຄ່າຈົດທະບຽນ	0	350,000
3	ຄ່າຕິດຕັ້ງ	0	4,500,000
4	ຄ່າປະກັນໄພ	350,000	350,000
5	ມູນຄ່າຕິດຕັ້ງເຄື່ອງຈັກ	0	600,000
6	ເງິນເດືອນພະນັກງານ	1,500,000	1,500,000

7	ຄ່າວັດຖຸດິບ	200,000	200,000
8	ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ (ຄ່ານໍ້າ, ໄຟຟ້າ, ນໍ້າມັນ..)	300,000	300,000
9	ຄ່າໂຄສະນາ	0	145,000
10	ຊື້ລົດມີສອງ	0	64,000,000
11	ຈ້າງຄົນຂັບລົດ	800,000	800,000
12	ຄ່າປະກັນໄພລົດ	1,500,000	1,500,000
	ລວມ	5,250,000	74,845,000

ໝາຍເຫດ: ເງິນທຶນທັງໝົດໃນການເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ ເທົ່າກັບ 84,475,000 ກີບ
(74,845,000 ກີບ + 9,630,000 ກີບ = 84,475,000 ກີບ)
ເທົ່າກັບ 5,250,000 ກີບ ແມ່ນທຶນໝູນວຽນ

3. ນາງ ບົວສີ ຕ້ອງການທຶນສໍາລັບການລົງທຶນ ເພື່ອໄປໃຊ້ຈ່າຍໃນໄລຍະກ່ອນການເຮັດທຸລະກິດ 9,630,000 ກີບ ແລະ ລາວຕ້ອງການທຶນໝູນວຽນໄປໃຊ້ຈ່າຍໃນໄລຍະເລີ່ມຕົ້ນເຮັດທຸລະກິດ 5,250,000 ກີບ.

4. ທຶນເລີ່ມຕົ້ນທີ່ເປັນທຶນສ່ວນຕົວຂອງ ນາງ ບົວສີ ມີ 3,600,000 ກີບ
(12,000,000 x 30%) ແລະ ລາວຕ້ອງຍື່ມເງິນຈາກທະນາຄານ 80,875,000 ກີບ
(84,475,000 ກີບ - 3,600,000 ກີບ).

5. ໃນເດືອນທີສອງ ນາງ ບົວສີ ຕ້ອງການທຶນໝູນວຽນເພີ່ມຂຶ້ນອີກ 40% ເທົ່າກັບ 33,790,000 ກີບ (84,475,000 ກີບ - 50,685,000 ກີບ) ຍ້ອນວ່າ ໃນເວລາເລີ່ມເປີດຮ້ານໄດ້ໜຶ່ງເດືອນ ລາວຈະຮັບບໍລິການຈັດງານລ້ຽງນອກສະຖານທີ່ພ້ອມ (ລູກຄ້າຕິດໜີ້ສອງອາທິດຈຶ່ງຈ່າຍ) ແລະ ອີກ 60% ແມ່ນຂາຍຢູ່ໃນຮ້ານ.

ກົດຈະກຳທີ II. ກໍລະນີສຶກສາ, ບົດເຝິກຫັດ ແລະ ຄຳຕອບ

ກໍລະນີສຶກສາທີ 1:

ນັກສຶກສາຄົນໜຶ່ງຫາກໍຮຽນຈົບຈາກສະຖາບັນເຕັກນິກ ທີ່ມີທັກສະໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີດ້ານຄອມພິວເຕີ. ລາວຕ້ອງການເລີ່ມຕົ້ນຕັ້ງຮ້ານອິນເຕີເນັດກາເຟຢູ່ໃກ້ກັບສະຖາບັນ ເຊິ່ງເປັນບ່ອນທີ່ນັກສຶກສາ ສາມາດພົບປະສ້າງສັນ ແລະ ໃຊ້ຄອມພິວເຕີ 5 ໜ່ວຍທີ່ລາວຫວັງໄວ້ວ່າ

ຈະຊື້ເຂົ້າຮ້ານ. ລາວອາດຈະຕ້ອງຍືມເງິນທຶນ ເພື່ອຕັ້ງທຸລະກິດຂອງລາວເອງ. ຖ້າພວກນ້ອງເປັນຕົວຂອງລາວ, ຈະຕອບຄໍາຖາມດັ່ງລຸ່ມນີ້ ຄືແນວໃດກ່ຽວກັບການໄດ້ເງິນທຶນ.

1. ເຄື່ອງຄອມພິວເຕີ 5 ໜ່ວຍສໍາລັບຮ້ານອິນເຕີເນັດກາເຟມີມູນຄ່າເທົ່າໃດ?
2. ລາວຈະສາມາດໄດ້ສິນເຊື່ອຈາກຮ້ານທີ່ລາວຈະຊື້ຄອມພິວເຕີບໍ່?
3. ລາວສາມາດໄປກູ້ຍືມເງິນໄດ້ຢູ່ໃສ?
  - ກ. ກອງທຶນບ້ານ?
  - ຂ. ສະຖາບັນການເງິນ?
4. ຖ້າລາວຕ້ອງໄປທະນາຄານເພື່ອກູ້ຍືມເງິນ, ລາວສາມາດເພີ່ມໂອກາດໄດ້ເງິນກູ້ຄືແນວໃດ?
5. ລາວຕ້ອງການເງິນທຶນຈໍານວນເທົ່າໃດເພື່ອເປັນເງິນທຶນຕັ້ງຮ້ານອິນເຕີເນັດກາເຟ?

ຄໍາຕອບກໍລະນີສຶກສາທີ 1:

1. ເຄື່ອງຄອມພິວເຕີ 5 ໜ່ວຍສໍາລັບຮ້ານອິນເຕີເນັດກາເຟມີມູນຄ່າ 7,500,000 ກີບ (1,500,000 ກີບ/ໜ່ວຍ x 5 ໜ່ວຍ).
2. ຮ້ານຂາຍຄອມພິວເຕີບໍ່ສາມາດໃຫ້ສິນເຊື່ອກັບລາວໄດ້ ຍ້ອນຊື້ໃນຈໍານວນໜ້ອຍ.
3. ລາວສາມາດໄປກູ້ຍືມເງິນໄດ້ນໍາກອງທຶນບ້ານ ຫຼື ສະຖາບັນການເງິນກໍໄດ້.
4. ຖ້າລາວຕ້ອງໄປທະນາຄານເພື່ອກູ້ຍືມເງິນ, ລາວສາມາດເພີ່ມໂອກາດໄດ້ເງິນກູ້ຄື: ໄດ້ສິນເຊື່ອເພີ່ມ ຫຼື ທຶນເພີ່ມ.
5. ລາວຕ້ອງການເງິນທຶນຈໍານວນ 7,500,000 ກີບ ເພື່ອເປັນເງິນທຶນຕັ້ງຮ້ານອິນເຕີເນັດກາເຟ (ໝາຍເຫດ: ລາວຕ້ອງການແຕ່ຄອມພິວເຕີ 5 ໜ່ວຍ).

ຄໍາຖາມບົດເຝິກຫັດທີ 3: ຄໍາຖາມກ່ຽວກັບການໄດ້ຮັບເງິນທຶນ:

1. ເງິນທຶນທັງໝົດທີ່ຕ້ອງການສາມາດຍືມໄດ້ບໍ່?
2. ເງິນທຶນສາມາດໄດ້ມາຈາກໃສ?
3. ສິນເຊື່ອ ຫຼື ໜີ້ການເງິນສາມາດໄດ້ມາຈາກໃສ?
4. ຕົວອັກສອນ 5 C's ກ່ຽວກັບສິນເຊື່ອມີຫຍັງແດ່?
5. ເຮັດແນວໃດໂອກາດທີ່ຈະກູ້ຍືມເງິນໄດ້ຈຶ່ງຈະມີຫຼາຍຂຶ້ນ?
6. ຈະນໍາໃຊ້ທຶນແນວໃດ?

ຄໍາຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 3: ຄໍາຖາມກ່ຽວກັບການໄດ້ຮັບເງິນທຶນ:

1. ເງິນທຶນທີ່ຕ້ອງການສາມາດຍືມໄດ້.
2. ເງິນທຶນສາມາດໄດ້ມາຈາກ: ເງິນປະຢັດສ່ວນຕົວບຸກຄົນ, ໝູ່ເພື່ອນ ແລະ ຍາດພີ່ນ້ອງ.
3. ສິນເຊື່ອຫຼື ໜີ້ການເງິນສາມາດໄດ້ມາຈາກ: ທະນາຄານ, ບໍລິສັດການເງິນ, ອົງການຂອງລັດ

(ທີ່ມີການໃຫ້ກູ້ຢືມເງິນ), ສິນເຊື່ອການຄ້າ, ຜູ້ສະໜອງສິນເຊື່ອ ແລະ ສະຖາບັນການເງິນຈຸລະພາກ.

4. ຕົວອັກສອນ 5 C's ກ່ຽວກັບສິນເຊື່ອມີ: ບຸກຄະລິກ (Character), ຄວາມສາມາດ (Capacity), ເງິນທຶນ (Capital), ເງື່ອນໄຂ (Condition) ແລະ ຫຼັກຄ້າປະກັນ (Collateral).

5. ເຮັດແນວໃດໂອກາດທີ່ຈະກູ້ຢືມເງິນໄດ້ຈຶ່ງຈະມີຫຼາຍຂຶ້ນ ຄວນມີການຕຽມແຜນການມາເປັນຢ່າງດີກໍຈະມີໂອກາດທີ່ຈະກູ້ຢືມເງິນນໍາທະນາຄານໄດ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.

6. ຈະນໍາໃຊ້ທຶນຄື: ໃຊ້ຈ່າຍໃນການເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ, ໃຊ້ຈ່າຍໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ ແລະ ໃຊ້ຈ່າຍສ່ວນຕົວ.

ບົດທີ 2

ຂ້ອຍຈະດຳເນີນທຸລະກິດໄດ້ແນວໃດ

ຈຳນວນ 4 ຊົ່ວໂມງ

1. ຈຸດປະສົງ

ກົດຈະກຳ I. ຮູ້ຈັກຕົ້ນທຶນການຜະລິດຂອງທຸລະກິດ

ໃຫ້ນັກຮຽນສາມາດ:

- ຮູ້ຈັກວ່າມີຕົ້ນທຶນຫຼາຍປະເພດແຕກຕ່າງກັນທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນທຸລະກິດ ແລະ ສາມາດເກັບກຳຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເທົ່າທີ່ຈະຕໍ່າໄດ້ ມັນເປັນສິ່ງທີ່ຈຳເປັນສຳລັບທຸລະກິດທີ່ສາມາດສ້າງຜົນກຳໄລໄດ້.
- ເຂົ້າໃຈວິທີຄິດໄລ່ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ ແລະ ຮູ້ຕົ້ນທຶນທີ່ຈະສາມາດສ້າງຜົນກຳໄລໄດ້.

ກົດຈະກຳ VII. ການບໍລິຫານການເງິນ

ໃຫ້ນັກຮຽນສາມາດ:

- ເຂົ້າໃຈຄວາມສຳຄັນຂອງການເກັບກຳການຈົດບັນທຶກການເງິນ ໃນທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍຂອງທຸລະກິດໜຶ່ງ.

2. ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ

ກົດຈະກຳ I. ຮູ້ຈັກຕົ້ນທຶນການຜະລິດຂອງທຸລະກິດ

ນັກທຸລະກິດທີ່ບໍລິຫານທຸລະກິດຕ້ອງຈ່າຍຄ່າສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການທີ່ຕ້ອງການ ເພື່ອມາດຳເນີນທຸລະກິດ ເຊັ່ນ: ຄ່າວັດຖຸດິບ, ຄ່າເພີ່ມເຈີ້ຫ້ອງການ, ຄ່າໂທລະສັບ, ເງິນເດືອນສຳລັບພະນັກງານ ແລະ ອື່ນໆ. ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເຫຼົ່ານີ້ເອີ້ນວ່າຕົ້ນທຶນການຜະລິດ.

ເຈົ້າຂອງທຸລະກິດຕ້ອງຮູ້ຕົ້ນທຶນຂອງສິນຄ້າຢ່າງແນ່ນອນ ແລະ ການບໍລິການທີ່ເຂົາຄາດໝາຍໄວ້, ຖ້າຕົ້ນທຶນສູງກວ່າທີ່ລູກຄ້າພໍໃຈຍອມຈ່າຍສິນຄ້າດັ່ງກ່າວ ຫຼື ສູງກວ່າລາຄາຂອງຄູ່ແຂ່ງ ຜູ້ກຽວຈະບໍ່ສາມາດຂາຍສິນຄ້າຂອງເຂົາອອກໄດ້. ໃນສະຖານະການເຊັ່ນນັ້ນນັກທຸລະກິດຕ້ອງຫຼຸດຕົ້ນທຶນການຜະລິດລົງ.

ມັນມີຕົ້ນທຶນຫຼາຍປະເພດແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ການຮູ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດເຫຼົ່ານີ້ຈະພາໃຫ້ມີການຄຸ້ມຄອງກວດກາດີຂຶ້ນ ແລະ ຮັກສາຕົ້ນທຶນໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າ.

ກົດຈະກຳ II. ການບໍລິຫານການເງິນ

ທຸລະກິດໃດກໍຕາມຕ້ອງມີລະບົບການເກັບກຳການບັນທຶກການເງິນທີ່ມີປະສິດທິພາບ. ທຸລະກິດທຸກຢ່າງຈະຕ້ອງມີການບັນທຶກ. ມີຫຼາຍທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍທີ່ລົ້ມເຫຼວ ຍ້ອນການເກັບກຳການບັນທຶກດ້ານການເງິນບໍ່ຖືກຕ້ອງ. ທຸລະກິດໜຶ່ງອາດມີສິນຄ້າທີ່ດີເລີດ, ມີຕົວເລກຂາຍສູງ, ມີກຳໄລດີ ແຕ່ຖ້າຂາດການເກັບກຳການບັນທຶກທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງທຸລະກິດນັ້ນແມ່ນຈະກ້າວໄປສູ່ການ

ລົມລະລາຍ. ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວ ເຈົ້າຂອງທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍແມ່ນປະເຊີນກັບບັນຫາໃນການ ຕັດສິນໃຈທຸກມື້ ແລະ ການຕັດສິນໃຈທີ່ຖືກຕ້ອງ ແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຜູ້ຈັດການເກັບກຳຂໍ້ມູນຂ່າວ ສານທຸກປະເພດລາຍການຂອງທຸລະກິດນັ້ນ. ລະບົບເກັບກຳຂໍ້ມູນທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ຖືກຕ້ອງ ແມ່ນສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານການເງິນທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ໄດ້ງ່າຍກວ່າ ແລະ ເພື່ອເລືອກການຕັດສິນໃຈທີ່ດີ.

3. ສື່ການສອນ

ກິດຈະກຳ I. ຮູ້ຈັກຕົ້ນທຶນການຜະລິດຂອງທຸລະກິດ

- ປຶ້ມແບບຮຽນ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ ທຸລະກິດ ມ.6
- ເອກະສານປະກອບ ຫຼື ເຈຍຄຳຖາມ ແລະ ຄຳຕອບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- ຕາຕະລາງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- ກະດານດຳ ຫຼື ຂາວ.

ກິດຈະກຳ II. ການບໍລິຫານການເງິນ

- ໃຫ້ເບິ່ງຕາມກິດຈະກຳ I

4. ວິທີດຳເນີນການສອນ

ກິດຈະກຳ I. ຮູ້ຈັກຕົ້ນທຶນການຜະລິດຂອງທຸລະກິດ

1) ການກະກຽມ

- ເນື້ອໃນບົດຮຽນ ແລະ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊິ່ງຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ: ທຸລະກິດ ມ.6
- ຄຳຖາມ ແລະ ຄຳຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2
- ສ້າງເຄື່ອງມືວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

2) ຂັ້ນຕອນການສອນ

- ຄູ່ເຄື່ອງຄຳຖາມກ່ຽວກັບບົດຮຽນເກົ່າທີ່ຮຽນຜ່ານມາໃຫ້ນັກຮຽນອາສາສະໝັກຕອບ.
- ຫຼັງຈາກນັກຮຽນຕອບແລ້ວຄູສະຫຼຸບຄືນໃຫ້ນັກຮຽນຟັງພ້ອມທັງຖາມຄືນບົດຮຽນຜ່ານມາ ຍັງມີຈຸດໃດທີ່ບໍ່ເຂົ້າໃຈ ຄູອະທິບາຍເພີ່ມເຕີມ.
- ຄູນຳເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນໂດຍການບັນລະຍາຍຕາມແຕ່ລະຫົວຂໍ້ຈາກປຶ້ມແບບຮຽນ ຖ້າມີເງື່ອນ ໄຂຄູສາມາດນຳທັງສີພິມ, ວາລະສານ ຫຼື ສາຍແຜ່ນຊີດີໃຫ້ນັກຮຽນເບິ່ງ.

ຂັ້ນຕອນທີ 1

- ຄູຕັ້ງຫົວຂໍ້ສົນທະນາກັບນັກຮຽນຕາມແຕ່ລະຂໍ້ດັ່ງນີ້:
  - 1) ຄຳໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມໝາຍເຖິງຫຍັງ?
  - 2) ການຈັດແບ່ງຄຳໃຊ້ຈ່າຍຕາມເງື່ອນໄຂແມ່ນແນວໃດ?
- ຫຼັງຈາກສົນທະນາກັນແລ້ວຄູອະທິບາຍ, ສະຫຼຸບ ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນຈິດເອົາເປັນບົດຮຽນ, ໂດຍອີງຕາມປຶ້ມແບບຮຽນຕາມແຕ່ລະຫົວຂໍ້.

ຂັ້ນຕອນທີ 2

- ຄູ່ຢາຍເຈ້ຍຄໍາຖາມບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2 ໃຫ້ນັກຮຽນແຕ່ລະຄົນອ່ານ ຫຼື ຄູອາດຈະແນະນໍາແຕ່ລະຄົນອ່ານບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2 ໃນປື້ມແບບຮຽນກໍໄດ້.

- ໃຫ້ນັກຮຽນແຕ່ລະຄົນອ່ານ, ຄົ້ນຄວ້າ ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ນັກຮຽນອາສາສະໝັກຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2 ເພື່ອເອົາເປັນຄະແນນການມີສ່ວນຮ່ວມ.

- ຄູສະຫຼຸບເນື້ອໃນບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2 ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຊັດເຈນ ແລະ ຍ້ອງຍໍ.

- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນໃນແຕ່ລະຫົວຂໍ້ທີ່ຮຽນມາໃນຊົ່ວໂມງນີ້ໂດຍຫຍໍ້.

- ຄູແນະນໍາໃຫ້ນັກຮຽນອ່ານຄົ້ນຄວ້າຫົວຂໍ້ທີ່ຈະຮຽນຕໍ່ໄປ ກ່ອນກ້າວເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນໃໝ່.

3) ແນະນໍາ

ຂັ້ນຕອນການເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ ຫຼື ການສອນ, ຄູສາມາດນໍາສະເໜີຮູບພາບ, ຫຼັງສືພິມ ຫຼື ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆ ທີ່ມີເນື້ອໃນກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດຮຽນ.

4) ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ

ຖ້າມີເງື່ອນໄຂ ກໍລະນີໃຫ້ສຶກສາເອົາເນື້ອໃນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈາກຫຼາຍແຫຼ່ງ ເຊັ່ນ: ໂທລະພາບ, ຫຼັງສືພິມ ແລະ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ວິຊາ: ທຸລະກິດ.

5) ເອກະສານປະກອບ

- ຄໍາຖາມ ແລະ ຄໍາຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1, 2

ກົດຈະກຳ II. ການບໍລິຫານການເງິນ

1) ການກະກຽມ

- ເນື້ອໃນບົດຮຽນ ແລະ ຄໍາຖາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊິ່ງຢູ່ໃນປື້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ: ທຸລະກິດ ມ.6

- ຄໍາຖາມ ແລະ ຄໍາຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 3, 4

- ສ້າງເຄື່ອງມືວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

2) ຂັ້ນຕອນການສອນ

- ຄູຕັ້ງຄໍາຖາມກ່ຽວກັບບົດຮຽນເກົ່າທີ່ຮຽນຜ່ານມາໃຫ້ນັກຮຽນອາສາສະໝັກຕອບ.

- ຫຼັງຈາກນັ້ນກຽມຕອບແລ້ວ ຄູສະຫຼຸບຄືນໃຫ້ນັກຮຽນຟັງ ພອມທັງຖາມຄືນບົດຮຽນຜ່ານມາ ຍັງມີຈຸດໃດທີ່ບໍ່ເຂົ້າໃຈ ຄູອະທິບາຍເພີ່ມເຕີມ.

- ຄູນໍາເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນໂດຍການບັນລະຍາຍຕາມແຕ່ລະຫົວຂໍ້ຈາກປື້ມແບບຮຽນ ຖ້າມີເງື່ອນໄຂຄູສາມາດນໍາຫຼັງສືພິມ, ວາລະສານ ຫຼື ສາຍແຜ່ນຊີດີໃຫ້ນັກຮຽນເບິ່ງ.

ຂັ້ນຕອນທີ 1

- ຄູຕັ້ງຫົວຂໍ້ສົນທະນາກັບນັກຮຽນຕາມແຕ່ລະຂໍ້ດັ່ງນີ້:

1. ຄໍາຖາມສໍາຄັນກ່ຽວກັບການເກັບກຳການບັນທຶກມີ:

1.1 ເປັນຫຍັງຕ້ອງບັນທຶກ?

1.2 ຈະສາມາດສ້າງລະບົບການບັນທຶກໄດ້ຄືແນວໃດ?

1.3 ແມ່ນຫຍັງທີ່ຜູ້ອື່ນຢາກຮູ້ກ່ຽວກັບການເງິນຂອງທຸລະກິດພວກນັ້ນ?

1.4 ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍຄວນເກັບກຳບັນທຶກຫຍັງແດ່?

1.5 ແມ່ນຜູ້ໃດທີ່ຈະຕ້ອງຮັບຜິດຊອບເກັບກຳບັນທຶກການເງິນ?

1.6 ມັນແມ່ນທາງທີ່ດີທີ່ຈະເກັບຮັກສາເງິນທຸລະກິດກັບເງິນໃຊ້ຈ່າຍໃນຄອບຄົວໄວ້ນຳກັນບໍ່?

- ຫຼັງຈາກສິນທະນາກັນແລ້ວຄູອະທິບາຍ, ສະຫຼຸບ ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນຈິດເອົາເປັນບົດຮຽນ, ໂດຍອີງຕາມປຶ້ມແບບຮຽນຕາມແຕ່ລະຫົວຂໍ້.

ຂັ້ນຕອນທີ 2

- ຄູຈັດແບ່ງນັກຮຽນອອກເປັນກຸ່ມຕາມຄວາມເໝາະສົມ ກຸ່ມລະ 4-5 ຄົນ.

- ຄູຢາຍເຈ້ຍຄຳຖາມບົດເຝິກຫັດທີ 3 ໃຫ້ນັກຮຽນແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານ ຫຼື ຄູອາດຈະແນະນຳແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານບົດເຝິກຫັດທີ 3 ໃນປຶ້ມແບບຮຽນກໍໄດ້.

- ໃຫ້ນັກຮຽນແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານ, ຄົ້ນຄວ້າ, ແກ້ບົດເຝິກຫັດທີ 3 ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ຕາງໜ້າກຸ່ມຂຶ້ນລາຍງານ.

- ຄູສະຫຼຸບເນື້ອໃນບົດເຝິກຫັດທີ 3 ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຊັດເຈນ ແລະ ຍ້ອງຍໍ.

ຂັ້ນຕອນທີ 3

- ຄູຕັ້ງຫົວຂໍ້ສິນທະນາກັບນັກຮຽນຕາມແຕ່ລະຂໍ້ດັ່ງນີ້:

1. ການປະເມີນດ້ານການເງິນແມ່ນແນວໃດ?

2. ຈະສ້າງແຜນການຂອງກະແສເງິນສົດໄດ້ຄືແນວໃດ.

3. ການຄາດຄະເນການນຳໃຊ້ກະແສເງິນສົດແມ່ນແນວໃດ?

- ຫຼັງຈາກສິນທະນາກັນແລ້ວຄູອະທິບາຍ, ສະຫຼຸບ ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນຈິດເອົາເປັນບົດຮຽນ, ໂດຍອີງຕາມປຶ້ມແບບຮຽນຕາມແຕ່ລະຫົວຂໍ້.

ຂັ້ນຕອນທີ 4

- ຄູຈັດແບ່ງນັກຮຽນອອກເປັນກຸ່ມຕາມຄວາມເໝາະສົມອີກເທື່ອໜຶ່ງກຸ່ມລະ 4-5 ຄົນ.

- ຄູຢາຍເຈ້ຍຄຳຖາມບົດເຝິກຫັດທີ 4 ໃຫ້ນັກຮຽນແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານ ຫຼື ຄູອາດຈະແນະນຳແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານບົດເຝິກຫັດທີ 4 ໃນປຶ້ມແບບຮຽນກໍໄດ້.

- ໃຫ້ນັກຮຽນແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານ, ຄົ້ນຄວ້າ, ແກ້ບົດເຝິກຫັດທີ 4 ຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ຕາງໜ້າກຸ່ມຂຶ້ນລາຍງານ.

- ຄູສະຫຼຸບເນື້ອໃນບົດເຝິກຫັດທີ 4 ໃຫ້ຖືກຕ້ອງຊັດເຈນ ແລະ ຍ້ອງຍໍ.

- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນໃນແຕ່ລະຫົວຂໍ້ທີ່ຮຽນມາໃນຊົ່ວໂມງນີ້ໂດຍຫຍໍ້.

- ຄູແນະນຳໃຫ້ນັກຮຽນອ່ານຄືນຄວ້າຫົວຂໍ້ທີ່ຈະຮຽນຕໍ່ໄປ ກ່ອນກ້າວເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນໃໝ່.

3) ແນະນຳ

ຂັ້ນຕອນການເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ ຫຼື ການສອນ, ຄູສາມາດນຳສະເໜີຮູບພາບ, ຫນັງສືພິມ ຫຼື ຂໍ້

ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆ ທີ່ມີເນື້ອໃນກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດຮຽນ.

4) ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ

ຖ້າມີເງື່ອນໄຂກໍລະນີໃຫ້ສຶກສາເອົາເນື້ອໃນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈາກຫຼາຍແຫຼ່ງ ເຊັ່ນ: ໂທລະພາບ, ຫ້າງສື່ພິມ ແລະ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ວິຊາ: ທຸລະກິດ.

5) ເອກະສານປະກອບ

- ຄໍາຖາມ ແລະ ຄໍາຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 3, 4

5. ການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ສັງເກດຈາກ

- ການຕອບຄໍາຖາມຂອງນັກຮຽນແຕ່ລະຄົນ.
- ການເຮັດກິດຈະກຳຮ່ວມກັນຂອງນັກຮຽນແຕ່ລະຄົນ ຫຼື ແຕ່ລະກຸ່ມ.
- ການມີສ່ວນຮ່ວມອອກຄວາມຄິດຄວາມເຫັນ.
- ການສອບເສັງປະຈຳບົດ.

ກິດຈະກຳທີ 1. ຄໍາຖາມ ແລະ ຄໍາຕອບ

ບົດເຝິກຫັດທີ 1: ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ ຫຼື ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງອ້ອມ?

ຊຽນ ກ ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ ແລະ ຊຽນ ອ ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງອ້ອມສໍາລັບແຕ່ລະຕົວຢ່າງຂ້າງລຸ່ມນີ້:

ຕົວຢ່າງ	1) ເຄື່ອງໝາຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ	2) ເງື່ອນໄຂຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ
ເງິນເດືອນຂອງພະນັກງານ		
ການຊື້ເຄື່ອງມື		
ວັດຖຸດິບ		
ການໂຄສະນາຮ້ານຄ້າ		
ການສ້ອມແປງເຄື່ອງຈັກ		
ການຊື້ສິນຄ້າເຄື່ອງສໍາເລັດຮູບ		

ເງິນເດືອນເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ		
ສະໜອງເຄື່ອງໃຊ້ທ້ອງການ		
ບໍາລຸງຮັກສາລົດຂົນສົ່ງ		
ຄ່າທຳນຽມທີ່ປຶກສາ ໃນການສຶກສາຕະຫຼາດ		
ຈ່າຍດອກເບ້ຍເງິນກູ້		
ດິນຈີ່ ແລະ ຊີມັງສໍາລັບ ການກໍ່ສ້າງ		
ນໍ້າມັນສໍາລັບທຸລະກິດ ໃຫ້ບໍລິການລົດຂົນສົ່ງ		
ຂໍ້ມູນຂອງອາລຸຍມິນຽມ ສໍາລັບໂຮງຊ່າງຈອດ		
ຫົວຈອດ ແລະ ກາດສ໌ ສໍາລັບໂຮງຊ່າງຈອດ		
ເງິນເດືອນຂອງຄົນຂາຍ ໃນຮ້ານເລື້ອຜ້າ		
ຜ້າໜັງສໍາລັບໂຮງງານ ຫຍິບເກີບ		

ບົດເຝິກຫັດທີ 1: (ຕໍ່) ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ ຫຼື ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງອ້ອມ?

ຕົວຢ່າງ	1) ເຄື່ອງໝາຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ	2) ເງື່ອນໄຂຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ
ກະດູມສໍາລັບຮ້ານຕັດຫຍິບເຄື່ອງ		
ເຊົ່າຕົກຂອງຫ້ອງການທຸລະກິດ		
ຢາສະຜົມໃຊ້ໃນຮ້ານເສີມສວຍ		
ປະກັນໄພທົ່ວໄປ		
ປະກັນສຸຂະພາບສໍາລັບພະນັກງານ		
ສິ່ງເສີມການຂາຍຂອງສິນຄ້າ		
ໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີ		
ຕະບູສໍາລັບຜະລິດເພີນິເຈີ		
ຄ່າໂຮງຮຽນສໍາລັບລູກພະນັກງານ		
ການເຊື່ອມມູນຄ່າຂອງເຄື່ອງຈັກ		

ຄໍາຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1: ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ ຫຼື ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງອ້ອມ

ໃຫ້ຂຽນ ກ ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ ແລະ ຂຽນ ອ ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງອ້ອມສໍາລັບແຕ່ລະຕົວຢ່າງຂ້າງລຸ່ມນີ້:

ຕົວຢ່າງ	1) ເຄື່ອງໝາຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ	2) ເງື່ອນໄຂຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ
ເງິນເດືອນຂອງພະນັກງານ	ກ	
ການຊື້ເຄື່ອງມື	ກ	

ວັດຖຸດິບ	ກ	
ການໂຄສະນາຮ້ານຄ້າ	ອ	
ການສ້ອມແປງເຄື່ອງຈັກ	ອ	
ການຊື້ສິນຄ້າເຄື່ອງສໍາເລັດຮູບ	ກ	
ເງິນເດືອນເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ	ກ	
ສະໜອງເຄື່ອງໃຊ້ທ້ອງການ	ກ	
ບໍາລຸງຮັກສາລົດຂົນສົ່ງ	ອ	
ຄ່າທຳນຽມທີ່ປຶກສາ ໃນການສຶກສາຕະຫຼາດ	ອ	
ຈ່າຍດອກເບ້ຍເງິນກູ້	ກ	
ດິນຈີ່ ແລະ ຊີມັງສໍາລັບ ການກໍ່ສ້າງ	ກ	
ນໍ້າມັນສໍາລັບທຸລະກິດ ໃຫ້ບໍລິການລົດຂົນສົ່ງ	ກ	
ຂໍ້ມູນຂອງອາລຸຍມິນຽມ ສໍາລັບໂຮງຊາງຈອດ	ອ	
ຫົວຈອດ ແລະ ກາດສ໌ ສໍາລັບໂຮງຊາງຈອດ	ກ	
ເງິນເດືອນຂອງຄົນຂາຍ ໃນຮ້ານເສື້ອຜ້າ	ກ	
ຜ້າໜັງສໍາລັບໂຮງງານ ຫຍິບເກີບ	ກ	

ຄໍາຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1: (ຕໍ່) ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ ຫຼື ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງອ້ອມ

ຕົວຢ່າງ	1) ເຄື່ອງໝາຍຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ	2) ເງື່ອນໄຂຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ
ກະດູມສໍາລັບຮ້ານຕັດຫຍິບເຄື່ອງ	ກ	
ເຊົ່າຕົກຂອງຫ້ອງການທຸລະກິດ	ກ	
ຢາສະຜົມໃຊ້ໃນຮ້ານເສີມສວຍ	ກ	
ປະກັນໄພທົ່ວໄປ	ອ	
ປະກັນສຸຂະພາບສໍາລັບພະນັກງານ	ອ	
ສິ່ງເສີມການຂາຍຂອງສິນຄ້າ	ອ	
ໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີ	ອ	
ຕະບູສໍາລັບຜະລິດເຟີນິເຈີ	ກ	
ຄ່າໂຮງຮຽນສໍາລັບລູກພະນັກງານ	ອ	
ການໝົດມູນຄ່າຂອງເຄື່ອງຈັກ	ກ	

ບົດເຝິກຫັດທີ 2: ການຈັດລະດັບດ້ວຍເງື່ອນໄຂຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ

ໃຫ້ນັກຮຽນເບິ່ງບົດເຝິກຫັດທີ 1 ອີກ ແລະ ໝາຍລາຄາຂອງແຕ່ລະວັດສະດຸໃສ່ໃນຕາຕະລາງ “ເງື່ອນໄຂຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ” ດ້ວຍ:

- S ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສໍາລັບພະນັກງານ (Salary)
- M ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສໍາລັບອຸປະກອນ (Material)
- O ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ (Other)
- C ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕົ້ນທຶນ (Capital)

ນັກຮຽນຄວນຄິດໄລ່ອັດຕາຄ່າຫຼ້ຍຫຼຽນ ແລະ ມູນຄ່າທີ່ເສຍໄປປະຈໍາປີເພື່ອ:

- ເຄື່ອງຈັກພິເສດທີ່ມີລາຄາ 5,000,000 ກີບ
- ເຄື່ອງຄອມພິວເຕີທີ່ມີລາຄາ 3,000,000 ກີບ
- ລົດຕູ້ນ້ອຍສໍາລັບສິ່ງສິນຄ້າມີລາຄາ 80,000,000 ກີບ

ສ້າງແບບຄ່າຫຼ້ຍທັງຂຶ້ນສໍາລັບແຕ່ລະຕົວຢ່າງ ແລະ ຕື່ມໃສ່ແບບໂດຍອີງຕາມນັ້ນ
ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງອ້ອມ ແລະ ເງື່ອນໄຂຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ:

ໃນຕາຕະລາງ “ເງື່ອນໄຂຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ” ຂຽນ D ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ ຫຼື ຂຽນ I ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງອ້ອມ. ຂຽນ S ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃຫ້ພະນັກງານ, ຂຽນ M ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສໍາລັບອຸປະກອນ, ຂຽນ O ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ ຫຼື ຂຽນ C ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕົ້ນທຶນ.

ຕົວຢ່າງ	ເຄື່ອງໝາຍຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ	ເງື່ອນໄຂຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ
ເງິນເດືອນພະນັກງານ		
ຊື້ເຄື່ອງມື		
ວັດຖຸດິບ		
ການໂຄສະນາຮ້ານຄ້າ		
ສ້ອມແປງເຄື່ອງຈັກ		
ຊື້ສິນຄ້າສໍາເລັດຮູບ		
ເງິນເດືອນຂອງເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ		
ເຄື່ອງໃຊ້ຫ້ອງການ		
ບໍາລຸງຮັກສາລົດຂົນສົ່ງ		
ຄ່າທໍານຽມຂອງທີ່ປຶກສາສໍາລັບການສຶກສາການຕະຫຼາດ		
ຈ່າຍດອກເບ້ຍສໍາລັບສິນເຊື້ອ		
ດິນຈີ່ ແລະ ຊົມັງສໍາລັບການກໍ່ສ້າງ		
ນໍ້າມັນສໍາລັບໃຫ້ບໍລິການລົດຂົນສົ່ງ		

ຂໍ້ມູນສໍາລັບອາລຸຍມິນຽມສໍາລັບ ໂຮງຊ່າງເຫຼັກ		
ຫົວຈອດໄຟ ແລະ ກາສ ສໍາລັບໂຮງຊ່າງຈອດ		
ເງິນເດືອນສໍາລັບຜູ້ຂາຍໃນ ຮ້ານຂາຍເສື້ອຜ້າ		
ຜ້າຫັງສໍາລັບບໍລິສັດເຮັດເກີບ		
ກະດູມສໍາລັບຮ້ານຕັດເຄື່ອງ		
ຄ່າເຊົ່າສໍາລັບຕຶກອາຄານ ຂອງບໍລິສັດ		
ຢາສະຫົວໃນຮ້ານເສີມສວຍ		
ປະກັນໄພທົ່ວໄປ		
ປະກັນສຸຂະພາບສໍາລັບພະນັກງານ		
ສິ່ງເສີມການຂາຍຂອງ ສິນຄ້າຢ່າງໜຶ່ງ		
ໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີ		
ຕະບູສໍາລັບຜະລິດເພີນິເຈີ		
ຄ່າໂຮງຮຽນສໍາລັບລູກພະນັກງານ		
ມູນຄ່າຂອງເຄື່ອງຈັກຫຼຸດລົງ		
ຊື້ສິນຄ້າໃໝ່ເຂົ້າສາງ		
ເດີນທາງໄປທາລູກຄ້າ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ		
ປະກັນໄພລົດຍົນ		

ເຄື່ອງອາໄຫຼ່ໃນທຸລະກິດສ້ອມແປງລົດຍົນ		
ເຄື່ອງໃຊ້ໄຟຟ້າໃນທຸລະກິດກໍ່ສ້າງ		
ສະຫວັດດີການສັງຄົມສໍາລັບພະນັກງານທີ່ເຮັດວຽກກັບເຄື່ອງຈັກ		
ຜູ້ນໃນການຜະລິດກະສິກໍາ		
ໃບບິນຄ່າໄຟຟ້າ		
ປຶ້ມຄູ່ມືໃນການເຝິກອົບຮົມ		
ໃບບິນຄ່ານໍ້າ		
ເຄື່ອງດື່ມໃນຮ້ານອາຫານ		

ຄໍາຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 2:

ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງອ້ອມ ແລະ ເງື່ອນໄຂຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ:

ໃນຕາຕະລາງ “ເງື່ອນໄຂຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ” ຂຽນ D ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງກົງ ຫຼື ຂຽນ I ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທາງອ້ອມ. ຂຽນ S ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃຫ້ພະນັກງານ, ຂຽນ M ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສໍາລັບອຸປະກອນ, ຂຽນ O ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍອື່ນໆ ຫຼື ຂຽນ C ໃສ່ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕົ້ນທຶນ.

ຕົວຢ່າງ	ເຄື່ອງໝາຍຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ	ເງື່ອນໄຂຂອງຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ
ເງິນເດືອນພະນັກງານ	S	ທາງກົງ
ຊື້ເຄື່ອງມື	D	ທາງກົງ
ວັດຖຸດິບ	D	ທາງກົງ
ການໂຄສະນາຮ້ານຄ້າ	I	ທາງອ້ອມ
ສ້ອມແປງເຄື່ອງຈັກ	I	ທາງອ້ອມ

ຊື່ສິນຄ້າສໍາເລັດຮູບ	M	ທາງກົງ
ເງິນເດືອນຂອງເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ	S	ທາງກົງ
ເຄື່ອງໃຊ້ຫ້ອງການ	M	ທາງກົງ
ບໍາລຸງຮັກສາລົດຂົນສົ່ງ	O	ທາງອ້ອມ
ຄ່າທໍານຽມຂອງທີ່ປຶກສາ ສໍາລັບການສຶກສາ ການຕະຫຼາດ	O	ທາງອ້ອມ
ຈ່າຍດອກເບ້ຍສໍາລັບສິນເຊື້ອ	O	ທາງກົງ
ດິນຈີ່ ແລະ ຊີມັງສໍາລັບການກໍ່ສ້າງ	M	ທາງກົງ
ນໍ້າມັນສໍາລັບໃຫ້ບໍລິການ ລົດຂົນສົ່ງ	C	ທາງກົງ
ຂໍ້ມູນສໍາລັບອາລຸຍມິນຽມສໍາລັບ ໂຮງຊາງເຫຼັກ	O	ທາງກົງ
ຫົວຈອດໄຟ ແລະ ກຼາດສ໌ ສໍາລັບໂຮງຊາງຈອດ	C	ທາງກົງ
ເງິນເດືອນສໍາລັບຜູ້ຂາຍ ໃນຮ້ານຂາຍເສື້ອຜ້າ	S	ທາງກົງ
ຜ້າໜັງສໍາລັບບໍລິສັດເຮັດເກີບ	C	ທາງກົງ
ກະດູກສໍາລັບຮ້ານຕັດເຄື່ອງ	C	ທາງກົງ
ຄ່າເຊົ່າສໍາລັບຕຶກອາຄານ ຂອງບໍລິສັດ	C	ທາງກົງ
ແຊມພູຢາສະຫົວ ໃນຮ້ານເສີມສວຍ	C	ທາງກົງ
ປະກັນໄພໄຟໄໝ້	O	ທາງອ້ອມ

ປະກັນໄພສຸຂະພາບສໍາລັບ ພະນັກງານ	O	ທາງອ້ອມ
ສິ່ງເສີມການຂາຍ ຂອງສິນຄ້າຢ່າງໜຶ່ງ	O	ທາງອ້ອມ
ໂປຣແກຣມຄອມພິວເຕີ	O	ທາງອ້ອມ
ຕະບູສໍາລັບຜະລິດເພີນິເຈີ	C	ທາງກົງ
ຄ່າໂຮງຮຽນສໍາລັບລູກພະນັກງານ	O	ທາງອ້ອມ
ມູນຄ່າຂອງເຄື່ອງຈັກຫຼຸດລົງ	C	ທາງກົງ
ຊື້ສິນຄ້າໃໝ່ເຂົ້າສາງ	C	ທາງກົງ
ເດີນທາງໄປຫາລູກຄ້າ ຢູ່ຕ່າງປະເທດ	O	ທາງອ້ອມ
ປະກັນໄພລົດຍົນ	O	ທາງອ້ອມ
ເຄື່ອງອາໄຫຼ່ໃນທຸລະກິດ ສ້ອມແປງລົດຍົນ	C	ທາງກົງ
ເຄື່ອງໃຊ້ໄຟຟ້າ ໃນທຸລະກິດກໍ່ສ້າງ	C	ທາງກົງ
ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ສໍາລັບພະນັກງານ ທີ່ເຮັດວຽກກັບເຄື່ອງຈັກ	O	ທາງອ້ອມ
ຜູ້ນໃນການຜະລິດກະສິກໍາ	C	ທາງກົງ
ໃບບິນຄ່າໄຟຟ້າ	C	ທາງກົງ
ປັ້ມຄູ່ມືອົບຮົມໃນການ ເຝິກອົບຮົມ	O	ທາງອ້ອມ
ໃບບິນຄ່ານໍ້າ	C	ທາງກົງ

ເຄື່ອງຕົ້ມໃນຮ້ານອາຫານ ຫຼື ໃນຮ້ານບັນເທີງ	C	ທາງກົງ
---	---	--------

ກິດຈະກຳ II. ບົດເຝິກຫັດ ແລະ ຄຳຕອບ

ຄຳຖາມບົດເຝິກຫັດທີ 3: ບັນຊີເງິນສົດແບບງ່າຍດາຍ

ທ່ານ ສຸດໃຈ ດຳເນີນທຸລະກິດໄດ້ 3 ປີ ແລ້ວ. ລາວຕ້ອງການຂະຫຍາຍທຸລະກິດຂອງລາວ ແລະ ໄດ້ຮັບເງິນກູ້ຈາກທະນາຄານວັນທີ 23 ມັງກອນ. ຂ້າງລຸ່ມນີ້ແມ່ນບັນຊີການຊື້ຂາຍສຳລັບທຸລະກິດຂອງລາວລະຫວ່າງວັນທີ 23 ມັງກອນ ຫາ 4 ກຸມພາ. ຖ້າ ທ່ານ ສຸດໃຈ ມີເງິນສົດໃນທຸລະກິດຂອງລາວ 28,000,000 ກີບ ໃນວັນທີ 23 ມັງກອນ ລາວຈະມີເງິນສົດເທົ່າໃດໃນວັນທີ 4 ກຸມພາ?

ວັນທີ	ການຊື້ຂາຍ	ເງິນຮັບເຂົ້າ (+)	ເງິນຈ່າຍອອກ (-)	ຍອດເງິນປັດຈຸບັນ
23	ຍອດເງິນຂອງວັນທີ 23 ມັງກອນ			28,000,000
23	ຮັບເງິນກູ້ເປັນເງິນສົດ	164,000,000		
24	ຈ່າຍໃຫ້ ທ່ານ ແກ້ວ ສຳລັບອາຄານ ແລະ ດິນເປັນເງິນສົດ	64,000,000		
24	ຊື້ອຸປະກອນ	23,000,000		
24	ຊື້ເຄື່ອງເພີນິເຈີ	7,120,000		
25	ຊື້ວັດຖຸ	1,400,000		
25	ຊື້ສິນຄ້າ	34,200,000		
28	ຂາຍສິນຄ້າ	1,000,000		
28	ຊື້ສິນຄ້າ	1,200,000		
28	ຖອນເງິນສົດເພື່ອໃຊ້ສ່ວນຕົວ	1,400,000		
31	ຂາຍສິນຄ້າ	24,808,000		
31	ຈ່າຍຄ່າໄຟຟ້າ	12,000,000		

2	ຈ່າຍຄ່າການຊ່ວຍເຫຼືອບາງເວລາ	688,000			
2	ຂາຍສິນຄ້າ	1,000,000			
3	ຂາຍສິນຄ້າ	928,000			
3	ຈ່າຍຄ່າສ້ອມແປງ	520,000			
4	ຊື້ສິນຄ້າ	1,624,000			
4	ຈ່າຍຄ່າຂົນສົ່ງສິນຄ້າ	104,000			
4	ຍອດເງິນທີ່ຍັງເຫຼືອສຸດທ້າຍ				

❖ ການລົງບັນຊີ: ຍອດເງິນວັນທີ 4 ກຸມພາ ມີເທົ່າໃດ?

ຄໍາຖາມ: ເປັນຫຍັງການບັນທຶກບັນຊີການເງິນຈຶ່ງສໍາຄັນ?

ບັນຊີເງິນສົດແບບງ່າຍດາຍ

ວັນທີ	ການຊື້ຂາຍ	ເງິນຮັບ ເຂົ້າ (+)	ເງິນຈ່າຍ ອອກ (-)	ຍອດເງິນ ປັດຈຸບັນ
23	ຍອດເງິນຂອງວັນທີ 23 ມັງກອນ			28,000,000
23	ຮັບເງິນກູ້ເປັນເງິນສົດ	164,000,000		
24	ຈ່າຍໃຫ້ ທ່ານ ແກ້ວ ສໍາລັບ ອາຄານ ແລະ ດິນເປັນເງິນສົດ	64,000,000		
24	ຊື້ອຸປະກອນ	23,000,000		
24	ຊື້ເຄື່ອງເຟີນີເຈີ	7,120,000		
25	ຊື້ວັດຖຸ	1,400,000		
25	ຊື້ສິນຄ້າ	34,200,000		
28	ຂາຍສິນຄ້າ	1,000,000		
28	ຊື້ສິນຄ້າ	1,200,000		

28	ຖອນເງິນສົດເພື່ອໃຊ້ສ່ວນຕົວ	1,400,000			
31	ຂາຍສິນຄ້າ	24,808,000			
31	ຈ່າຍຄ່າໄຟຟ້າ	12,000,000			
2	ຈ່າຍຄ່າການຊ່ວຍເຫຼືອບາງເວລາ	688,000			
2	ຂາຍສິນຄ້າ	1,000,000			
3	ຂາຍສິນຄ້າ	928,000			
3	ຈ່າຍຄ່າສ້ອມແປງ	520,000			
4	ຊື້ສິນຄ້າ	1,624,000			
4	ຈ່າຍຄ່າຂົນສົ່ງສິນຄ້າ	104,000			
4	ຍອດເງິນທີ່ຍັງເຫຼືອສຸດທ້າຍ				

ຄໍາຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 3: ບັນຊີເງິນສົດແບບງ່າຍດາຍ

ທ່ານ ສຸດໃຈ ດໍາເນີນທຸລະກິດໄດ້ 3 ປີ ແລ້ວ. ລາວຕ້ອງການຂະຫຍາຍທຸລະກິດຂອງລາວ ແລະ ໄດ້ຮັບເງິນກູ້ຈາກທະນາຄານວັນທີ 23 ມັງກອນ. ຂ້າງລຸ່ມນີ້ແມ່ນບັນຊີການຊື້ຂາຍສໍາລັບ ທຸລະກິດຂອງລາວລະຫວ່າງວັນທີ 23 ມັງກອນ ຫາ 4 ກຸມພາ. ຖ້າ ທ່ານ ສຸດໃຈ ມີເງິນສົດໃນທຸລະກິດຂອງລາວ 28,000,000 ກີບ ໃນວັນທີ 23 ມັງກອນ ລາວຈະມີເງິນສົດເທົ່າໃດໃນວັນທີ 4 ກຸມພາ?

ວັນທີ	ການຊື້ຂາຍ		ເງິນຮັບເຂົ້າ (+)	ເງິນຈ່າຍອອກ (-)	ຍອດເງິນປັດຈຸບັນ
23	ຍອດເງິນຂອງວັນທີ 23 ມັງກອນ				28,000,000
23	ຮັບເງິນກູ້ເປັນເງິນສົດ	164,000,000	164,000,000	0	
24	ຈ່າຍໃຫ້ ທ່ານ ແກ້ວສໍາລັບອາຄານ ແລະ ດິນເປັນເງິນສົດ	64,000,000	0	64,000,000	
24	ຊື້ອຸປະກອນ	23,000,000	0	23,000,000	

24	ຊື້ເຄື່ອງເພີນິເຈີ	7,120,000	0	7,120,000	
25	ຊື້ວັດຖຸ	1,400,000	0	1,400,000	
25	ຊື້ສິນຄ້າ	34,200,000	0	32,200,000	
28	ຂາຍສິນຄ້າ	1,000,000	1,000,000	0	
28	ຊື້ສິນຄ້າ	1,200,000	0	1,200,000	
28	ຖອນເງິນສົດ ເພື່ອໃຊ້ສ່ວນຕົວ	1,400,000	1,400,000	0	
31	ຂາຍສິນຄ້າ	24,808,000	24,808,000	0	
31	ຈ່າຍຄ່າໄຟຟ້າ	12,000,000	0	1,200,000	
2	ຈ່າຍຄ່າການຊ່ວຍ ເຫຼືອບາງເວລາ	688,000	0	688,000	
2	ຂາຍສິນຄ້າ	1,000,000	1,000,000	0	
3	ຂາຍສິນຄ້າ	928,000	928,000	0	
3	ຈ່າຍຄ່າສ້ອມແປງ	520,000	0	520,000	
4	ຊື້ສິນຄ້າ	1,624,000	0	1,624,000	
4	ຈ່າຍຄ່າຂົນສົ່ງສິນຄ້າ	104,000	74,384,000	104,000	
4	ຍອດເງິນທີ່ຍັງເຫຼືອ ສຸດທ້າຍ		221,136,000	145,856,000	75,280,000

❖ ການລົງບັນຊີ: ຍອດເງິນວັນທີ 4 ກຸມພາ ມີເທົ່າໃດ?

ຄໍາຖາມ: ເປັນຫຍັງການບັນທຶກບັນຊີການເງິນຈຶ່ງສໍາຄັນ?

ຄໍາຕອບ: ຍ້ອນວ່າການບັນທຶກບັນຊີການເງິນເພື່ອໃຫ້ເຮົາຮູ້ວ່າ:

- ທຸລະກິດມີກໍາໄລເທົ່າໃດ?
- ທຸລະກິດມີມູນຄ່າເທົ່າໃດ?
- ລູກຄ້າເປັນໜີ້ທຸລະກິດເທົ່າໃດ?

- ທຸລະກິດທີ່ເປັນໜີ້ທ່ານມີຫຼາຍເທົ່າໃດ?
- ທຸລະກິດຈະຕ້ອງຈ່າຍອາກອນຫຼາຍປານໃດ?
- ດັ່ງນັ້ນມັນຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນ.

ບັນຊີເງິນສົດແບບງ່າຍດາຍ:

ວັນທີ	ການຊື້ຂາຍ	ເງິນຮັບເຂົ້າ (+)	ເງິນຈ່າຍອອກ (-)	ຍອດເງິນປັດຈຸບັນ	
23	ຍອດເງິນຂອງວັນທີ 23 ມັງກອນ	28,000,000			
23	ຮັບເງິນກູ້ເປັນເງິນສົດ	164,000,000	292,000,000	0	292,000,000
24	ຈ່າຍໃຫ້ ທ່ານ ແກ້ວສໍາລັບອາຄານ ແລະ ດິນເປັນເງິນສົດ	64,000,000	291,000,000	64,000,000	228,000,000
24	ຊື້ອຸປະກອນ	23,000,000	228,000,000	23,000,000	205,000,000
24	ຊື້ເຄື່ອງເພີນເຈີ	7,120,000	205,000,000	7,120,000	198,120,000
25	ຊື້ວັດຖຸ	1,400,000	198,120,000	1,400,000	196,720,000
25	ຊື້ສິນຄ້າ	34,200,000	196,720,000	34,200,000	162,520,000
28	ຂາຍສິນຄ້າ	1,000,000	162,520,000		163,520,000
28	ຊື້ສິນຄ້າ	1,200,000	163,520,000	1,200,000	162,320,000
28	ຖອນເງິນສົດເພື່ອໃຊ້ສວນຕົວ	1,400,000	162,320,000	1,400,000	160,920,000
31	ຂາຍສິນຄ້າ	24,808,000	160,920,000	0	185,728,000
31	ຈ່າຍຄ່າໄຟຟ້າ	12,000,000	185,728,000	12,000,000	173,728,000
2	ຈ່າຍຄ່າການຊ່ວຍເຫຼືອບາງເວລາ	688,000	173,728,000	688,000	173,040,000
2	ຂາຍສິນຄ້າ	1,000,000	173,040,000	0	174,040,000
3	ຂາຍສິນຄ້າ	928,000	174,040,000	0	174,968,000

3	ຈ່າຍຄ່າສ້ອມແປງ	520,000	174,968,000	520,000	174,448,000
4	ຊື້ສິນຄ້າ	1,624,000	174,448,000	1,624,000	172,824,000
4	ຈ່າຍຄ່າຂົນສົ່ງສິນຄ້າ	104,000	172,824,000	104,000	172,720,000
4	ຍອດເງິນທີ່ຍັງເຫຼືອສຸດທ້າຍ		2,997,888,000	147,256,000	2,850,632,000

ຄໍາຖາມບົດເຝິກຫັດທີ 4: ການຄາດຄະເນກະແສເງິນສົດ

ທ່ານ ແສງ ຕ້ອງການເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດກໍ່ສ້າງ. ການຄາດຄະເນວຽກງານກະແສເງິນສົດຂ້າງລຸ່ມນີ້ອະທິບາຍໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້ກ່ຽວກັບທຸລະກິດຂອງ ທ່ານ ແສງ. ກ່ອນອື່ນໝົດ, ມັນບອກໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້ວ່າຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງການເງິນຫຼາຍປານໃດ ເພື່ອຈະບໍລິຫານທຸລະກິດຂອງລາວ. ທີ່ເຫັນຢູ່ຂ້າງລຸ່ມນີ້ແມ່ນລາຍການຂອງອຸປະກອນທີ່ບໍລິສັດຂອງ ທ່ານ ແສງ ຕ້ອງການ:

	ລາຄາກີບ
ລົດກະບະ (ຂັບເຄື່ອນ 4 ລໍ້)	29,600,000
ລົດຂົນດິນ	8,000,000
ຖັງນໍ້າມັນພິເສດ	400,000
ຊວ້ານ (3 ອັນ)	1,840,000
ຂວັນ	600,000
ເຄື່ອງມື	2,400,000
ຄາດສໍາລັບຄາດດິນ (2 ອັນ)	400,000
ທີ່ຢ່າງຫົດນໍ້າ	5,60,000
ລວມທັງໝົດ	43,800,000

ນອກຈາກເງິນ 43,800,000 ກີບ ສໍາລັບອຸປະກອນແລ້ວ, ທ່ານ ແສງ ຍັງຕ້ອງການ 6,400,000 ກີບ ສໍາລັບເຄື່ອງກໍ່ສ້າງ 8,000,000 ກີບ ສໍາລັບອຸປະກອນທ້ອງຖານ ແລະ 1,600,000 ກີບ ສໍາລັບເຄື່ອງໃຊ້ໃນທ້ອງຖານ. ດັ່ງນັ້ນ, ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເບື້ອງຕົ້ນຈະຕົກເປັນ 59,800,000 ກີບ.

ຍ້ອນວ່າ ທ່ານ ແສງ ໄດ້ເຮັດການຄາດຄະເນກະແສເງິນສົດ, ຜູ້ກ່ຽວຈຶ່ງສາມາດເຫັນໄດ້ວ່າ ເວລາໃດຈຶ່ງຈະມີລາຍຮັບ ແລະ ຈະຢູ່ໃນລະດັບໃດ. ມັນຍັງສະແດງໃຫ້ເຫັນການໃຊ້ເງິນສົດຂອງ ຜູ້ກ່ຽວ. ໃຫ້ສັງເກດວ່າໃນການຄາດຄະເນເງິນສົດຂ້າງລຸ່ມນີ້, ກະແສເງິນສົດຂອງ ທ່ານ ແສງ ມີ ການຂຶ້ນໆລົງໆຫຼາຍຕາມລະດູການ. ຈາກເດືອນພະຈິກໄປຈົນເຖິງເດືອນມີນາຜູ້ກ່ຽວມີລາຍໄດ້ ເຂົ້າເປັນຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ. ເຖິງແນວໃດກໍຕາມ, ມັນມີຢູ່ສອງສາມເດືອນລະຫວ່າງລະດູການທີ່ ຜູ້ກ່ຽວມີລາຍໄດ້. ໃນໄລຍະເວລາ 3 ເດືອນດັ່ງກ່າວນີ້, ຜູ້ກ່ຽວສ້າງລາຍຮັບໄດ້ໜ້ອຍ ແລະ ຕ້ອງ ໄດ້ໃຊ້ເງິນທີ່ຜູ້ກ່ຽວໄດ້ຫາມາແລ້ວກ່ອນໜ້ານີ້.

ເມສາ	ພຶດສະພາ	ມິຖຸນາ	ກໍລະກົດ	ສິງຫາ	ກັນຍາ	ຕຸລາ	ພະຈິກ	ທັນວາ	ມັງກອນ	ກຸມພາ	ມີນາ
ແຜ່ງລາຍໄດ້: ການຂາຍ	2,000,000	28,000,000	4,000,000	4,000,000	8,000,000	8,000,000	48,000,000	48,000,000	96,000,000	48,000,000	48,000,000
ການໃຊ້ຈ່າຍ: - ຕົ້ນທຶນ ການຂາຍ - ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ ໃນການດຳ ເນີນທຸລະກິດ	9,400,000	12,600,000	2,200,000	2,200,000	3,600,000	3,600,000	7,200,000	7,200,000	14,400,000	7,200,000	7,200,000
	11,544,000	13,344,000	7,144,000	7,144,000	8,440,000	11,640,000	19,040,000	19,040,000	28,240,000	17,440,000	18,640,000
ລວມທັງໝົດ	20,944,000	25,944,000	9,344,000	9,344,000	12,040,000	15,240,000	26,240,000	26,240,000	42,640,000	24,640,000	25,840,000
ການໃຊ້ເງິນ ທັງໝົດ: ເພີ່ມ ຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ	(944,000)	2,056,000	(5,344,000)	(5,344,000)	(4,040,000)	(7,240,000)	21,760,000	21,760,000	53,360,000	23,360,000	22,160,000
ກະແສເງິນ ສົດທຳອິດ: ຄຸນຂັ້ນ	(944,000)	1,872,000	(3,472,000)	(8,816,000)	(12,856,000)	(20,096,000)	1,664,000	23,424,000	76,784,000	100,144,000	122,304,000

ທານ ແສງ ຕ້ອງການເງິນຫຼາຍປານໃດເພື່ອເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດ? ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງການໃຫ້ພຽງພໍກັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນເບື້ອງຕົ້ນບວກເຂົ້າກັບຈຳນວນເງິນພິເສດທີ່ຜູ້ກ່ຽວຕ້ອງການເພື່ອເອົາມາໃຊ້ໃນເດືອນທີ່ມີລາຍໄດ້ຕ່ຳ. ຈຸດຕຳສຸດຂອງການຄາດຄະເນກະແສເງິນສົດພາຍໃນ 1 ປີ ຂອງ ທານ ແສງ ແມ່ນຕົກຮູ້ເດືອນທີ 10 (ຕຸລາ) ເວລາມັນລົງມາຮອດ 20,096,000 ຢູ່ຈຸດນີ້, ຕ້ອງໄດ້ຈ່າຍຄ່າໃບຮັບເງິນ (ບິນ), ແຕ່ວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຍັງຫຼາຍກວ່າລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍ. ຖ້າວ່າສະພາບການເຊັ່ນນີ້ຍັງມີຕໍ່ໄປ, ອີກບໍ່ດົນລາວຄົງລົ້ມລະລາຍ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ, ທານ ແສງ ກໍຮູ້ດີວ່າຜູ້ກ່ຽວໄດ້ໃຊ້ເວລາມາດົນເພື່ອເຂົ້າສູ່ຕະຫຼາດ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອຖືໃຫ້ຕົນເອງຂຶ້ນມາ.

ນັກທຸລະກິດສ່ວນຫຼາຍຄົງຈະເວົ້າວ່າ, “ມັນເບິ່ງຄືວ່າຂ້າພະເຈົ້າຕ້ອງການປະມານ 80,000,000 ກີບ ເພື່ອເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດຂອງຂ້າພະເຈົ້າ 60,000,000 ກີບ ສໍາລັບຄ່າໃຊ້ຈ່າຍເບື້ອງຕົ້ນ ແລະ 20,000,000 ກີບ ເພື່ອມາລວມເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍທີ່ເກີນລາຍຮັບຂອງຂ້າພະເຈົ້າ ຈົນເຖິງ ເດືອນຕຸລາ”. ແຕ່ວ່າ ທ່ານ ແສງ ສະຫຼາດຫຼາຍກວ່ານັ້ນ. ຜູ້ກ່ຽວກໍຮູ້ດີຢູ່ແລ້ວວ່າ ເງິນທີ່ມີໃນສັນ ຍາຈະຈ່າຍນັ້ນອາດຈະບໍ່ຈ່າຍໄດ້ທັນເວລາ. ແທນທີ່ວ່າຈະເອົາແຕ່ “ພຽງພໍ” ເພື່ອຈະໃຫ້ເລີ່ມຕົ້ນ ໃໝ່ນັ້ນ, ທ່ານ ແສງ ໄດ້ໃຊ້ວິທີກິດເກນທີ່ວ່າໄປທີ່ລາວຮຽນຮູ້ມາຈາກນາຍທະນາຄານ, ຜູ້ກ່ຽວຈະສ້າງ ຕັ້ງບໍລິສັດຕົນເອງດ້ວຍເງິນພໍພຽງແຕ່ຈະຊື້ອຸປະກອນ ແລະ ສິນຄ້າໃນເບື້ອງຕົ້ນ (60,000,000 ກີບ), ບວກກັບເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງຈໍານວນເງິນທີ່ລາວຄິດວ່າຈະຕ້ອງການເພື່ອກວມເອົາຄ່າໃຊ້ຈ່າຍລວມ ໃນຊຸມເດືອນເລີ່ມໃໝ່. ເຄິ່ງໜຶ່ງຂອງ 20,000,000 ກີບ ແມ່ນ 10,000,000 ກີບ, 10,000,000 ກີບ ບວກກັບ 20,000,000 ກີບ ເຮັດໃຫ້ຍອດເງິນລວມມີເຖິງ 30,000,000 ກີບ ສະເພາະຄ່າ ໃຊ້ຈ່າຍໃນການດໍາເນີນທຸລະກິດ. ແທນທີ່ວ່າຈະເອົາ “ພຽງພໍ” ເຊິ່ງໃນທີ່ສຸດກໍພຽງພໍທີ່ຈະນໍາໄປ ສູ່ບັນຫາ, ທ່ານ ແສງ ເອົາເງິນພຽງພໍເພື່ອຮັບປະກັນຜົນສໍາເລັດ. ລາວໄດ້ວາງແຜນຈັດໃຫ້ມີເງິນ ພິເສດໄວ້ສໍາລັບບັນຫາ ທີ່ບໍ່ຄາດຜັນຈະເກີດຂຶ້ນ. ຍ້ອນເຮັດເຊັ່ນນີ້, ຖ້າວ່າລາວຕ້ອງການສ້ອມ ແປງລົດກະບະຂອງລາວ ຫຼື ຖ້າວ່າລາຄານໍ້າມັນຂຶ້ນ ຫຼື ຖ້າວ່າສັນຍາບາງເທື່ອມີການລ້າຊ້າ, ລາວ ກໍຍັງສາມາດດໍາເນີນທຸລະກິດໄປຕໍ່ໄດ້.

ພວກນ້ອງຕ້ອງເຮັດແນວນີ້ກັບທຸລະກິດຂອງພວກນ້ອງເຊັ່ນດຽວກັນ. ກ່ອນທີ່ພວກນ້ອງ ຈະຊອກຫາທາງອອກແບບງ່າຍໆ ຫຼື ມີແນວຄິດຈະເລີ່ມດໍາເນີນທຸລະກິດ ໃຫ້ຖືກກວ່າທີ່ພວກນ້ອງ ຄວນດໍາເນີນ ໃຫ້ພວກນ້ອງລອງຊອກເບິ່ງວ່າ ຕາມຕົວຈິງແລ້ວມັນຈະຕົກເປັນເທົ່າໃດເພື່ອດໍາ ເນີນທຸລະກິດດັ່ງກ່າວໃຫ້ມັນຖືກຕ້ອງ, ຢ່າລືມວ່າໃຫ້ຄູນຈຸດຕໍ່າສຸດຂອງກະແສເງິນສົດຂອງພວກ ນ້ອງກັບ 60,000,000 ກີບ ຫຼື ອາດຈະແມ່ນ 45,000,000 ກີບ ແລະ ການຄິດໄລ່ກໍຈະໃກ້ກັບ ປະລິມານຂອງຕົວເລກແທ້ຈິງຂອງຈໍານວນເງິນທີ່ຕ້ອງການເພື່ອມາເລີ່ມເຮັດທຸລະກິດ. ຖ້າພວກນ້ອງເຮັດຕາມກິດເກນດັ່ງກ່າວ ແລະ ພິຈາລະນາແບບລະອຽດກ່ຽວກັບລາຍຈ່າຍທັງໝົດ ເພື່ອຈະລວມເອົາທັງການຄາດຄະເນກະແສເງິນສົດພວກນ້ອງກໍຈະບໍ່ປະເຊີນກັບການຂາດຕົ້ນ ທຶນ.

ເປົ້າໝາຍຂອງທ່ານ ແສງ ປັດຈຸບັນແມ່ນໄປຊອກຍົມເງິນ 60,000,000 ກີບ ທີ່ລາວຄິດວ່າ ຈະຕ້ອງການເພື່ອມາເລີ່ມຕົ້ນທຸລະກິດຂອງລາວ, ພ້ອມທັງເງິນ 30,000,000 ກີບ ທີ່ລາວຕ້ອງ ການໃຊ້ສໍາລັບການດໍາເນີນທຸລະກິດ (ລວມເປັນ 90,000,000 ກີບ).

ຫຼັງຈາກສິນທະນາກັບຫຼາຍໆທະນາຄານແລ້ວ, ທ່ານ ແສງ ສາມາດກູ້ເງິນສິນເຊື່ອໄດ້ເປັນ ເວລາ 3 ປີ ເປັນເງິນ 90,000,000 ກີບ ແລະ ຈະຈ່າຍຄືນເປັນງວດໃນເວລາ 6 ປີ ເຄິ່ງພ້ອມດອກ ເບ້ຍ 5% ການຄາດຄະເນການນໍາໃຊ້ກະແສເງິນສົດໃໝ່ຂອງ ທ່ານ ແສງ ຈະອອກເປັນແນວໃດ ໂດຍຄິດໄລ່ທັງເງິນກູ້ຍົມຂອງຜູ້ກ່ຽວ.

ຄຳຕອບບົດຝຶກຫັດທີ 4:

ການຄາດຄະເນການນຳໃຊ້ກະແສເງິນສົດ

ເພື່ອສ້າງແຜນຄາດຄະເນການນຳໃຊ້ກະແສເງິນສົດ ພວກນອງຕ້ອງປະເມີນໄວ້ວ່າຄ່າໃຊ້ຈ່າຍສູງປານໃດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ທຸລະກິດຂອງພວກນອງເດີມໄດ້ໄປແຕ່ລະເດືອນສະເພາະປີຕໍ່ປີ. ໃຫ້ຄິດໄລ່ຄືກັບວ່າມີໃບແຈ້ງລາຍຮັບປະຈຳເດືອນທີ່ຢູ່ຂອງກັນ (ໃບແຈ້ງລາຍຮັບແມ່ນໃບແຈ້ງການທີ່ມີລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຂາຍ ແລະ ລາຍຈ່າຍການບໍລິຫານ, ຕັ້ງນັ້ນ ມັນຈະຊື່ໃຫ້ເຫັນກຽວກັບຕົວເລກກຳໄລປະຈຳເດືອນ ຫຼື ວ່າຕົວເລກຂາດທັນ). ເມື່ອບວກ “ແຖວລຸມ” ເຂົ້ານຳກັນໝົດຖ້າແມ່ນໃບແຈ້ງຜົນກຳໄລ ແລະ ຂາດທັນ. ພວກນອງກໍຈະສາມາດເຫັນກະແສເງິນສົດທີ່ສະສົມ. ໃຫ້ເບິ່ງວ່າແຖວລຸມມີການປຸງແປງແນວໃດ. ຕົວຢ່າງເຫັນໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

ບໍລິສັດກໍ່ສ້າງຂອງ ທ່ານ ແສງ

ການຄາດຄະເນກະແສເງິນສົດສຳລັບ 12 ເດືອນ, ຈາກວັນທີ 1 ເມສາ ເຖິງວັນທີ 31 ມີນາ

ຍສາ	ພຶດສະພາ	ມິຖຸນາ	ກໍລະກົດ	ສິງຫາ	ກັນຍາ	ຕຸລາ	ພະຈິກ	ທັນວາ	ມັງກອນ	ກຸມພາ	ມີນາ
ເງິນສົດໃນເວລາເລີ່ມຕົ້ນ	29,056,000	29,816,000	31,872,000	26,528,000	21,184,000	(2,360,000)	(9,600,000)	12,160,000	33,920,000	87,280,000	110,640,000
ລາຍໄດ້ຈາກການຂາຍ	24,000,000	28,000,000	4,000,000	4,000,000	8,000,000	8,000,000	48,000,000	48,000,000	96,000,000	48,000,000	48,000,000
ການໃຊ້ຈ່າຍ:											
- ຕົ້ນທຶນການຂາຍ	10,800,000	12,600,000	2,200,000	2,200,000	3,600,000	3,600,000	7,200,000	7,200,000	14,400,000	7,200,000	7,200,000
- ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ	11,544,000	12,440,000	7,144,000	7,144,000	8,440,000	11,640,000	19,040,000	19,040,000	28,240,000	17,440,000	18,640,000
ຕອກເບ້ຍ					4,504,000						3,752,000
ການຈ່າຍຄືນເງິນກູ້					15,000,000						15,000,000
ລວມທັງໝົດ	20,944,000	23,240,000	9,344,000	9,344,000	31,544,000	15,240,000	26,240,000	26,240,000	42,640,000	24,640,000	44,592,000
ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍລວມທັງໝົດເພີ່ມຂຶ້ນ ຫຼື ຫຼຸດລົງ	(944,000)	760,000	(5,344,000)	(5,344,000)	(23,544,000)	(7,240,000)	21,760,000	21,760,000	53,360,000	23,360,000	3,408,000
ກະແສເງິນສົດທີ່ສະສົມ	29,056,000	29,816,000	26,528,000	21,184,000	(2,360,000)	(9,600,000)	12,160,000	33,920,000	87,280,000	110,640,000	114,048,000

ບົດທີ 3

ຂັ້ນຕອນຕໍ່ໄປເພື່ອຈະກາຍເປັນນັກທຸລະກິດມີຈັກຂັ້ນຕອນ

ຈຳນວນ 2 ຊົ່ວໂມງ

1. ຈຸດປະສົງ

ກິດຈະກຳ I. ການກະກຽມແຜນທຸລະກິດ

ໃຫ້ນັກຮຽນສາມາດ:

- ຮູ້ຂັ້ນຕອນ, ໂຄງຮ່າງ ແລະ ໂຄງສ້າງຂອງການຂຽນແຜນທຸລະກິດ.
- ເຂົ້າໃຈຂະບວນການຂອງແຜນທຸລະກິດ ຫຼັງຈາກໄດ້ຜ່ານຂັ້ນຕອນຫຼັກໆຂອງການພັດທະນາໃນການຂຽນແຜນໜຶ່ງແລ້ວ.

2. ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ

ກິດຈະກຳ I. ການກະກຽມແຜນທຸລະກິດ

ເມື່ອມີຄວາມເຂົ້າໃຈໃນບົດບາດຂອງແຜນທຸລະກິດ ແລະ ໄດ້ຜ່ານຂະບວນການຂຽນແຜນຕົວຢ່າງໜຶ່ງມາແລ້ວ ກໍຈະສາມາດລວບລວມເອົາຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບທຸລະກິດ ແລະ ກໍຈະສາມາດຊອກການສະໜັບສະໜູນ, ມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍຂໍ້ສອບຖາມຕົວຈິງ ແລະ ສຳຄັນ.

3. ສື່ການສອນ

ກິດຈະກຳ I. ການກະກຽມແຜນທຸລະກິດ

- ປຶ້ມແບບຮຽນ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ: ທຸລະກິດ ມ.6
- ເອກະສານປະກອບ.
- ກະດານດຳ ຫຼື ຂາວ.

4. ວິທີດຳເນີນການສອນ

ກິດຈະກຳ I. ການກະກຽມແຜນທຸລະກິດ

1) ການກະກຽມ

- ເນື້ອໃນບົດຮຽນ, ຄຳຖາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊິ່ງຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ: ທຸລະກິດ ມ.6
- ຄຳຖາມບົດເຝິກຫັດທີ 1 ຄຳຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1
- ສ້າງເຄື່ອງມືວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

2) ຂັ້ນຕອນການສອນ

- ຄູ່ນຳພານັກຮຽນສ້າງບັນຍາກາດກ່ອນເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນຕົວຈິງ.

- ຄູ່ຖາມທວນຄືນກ່ຽວກັບບົດຮຽນເກົ່າທີ່ຮຽນຜ່ານມາ ໃຫ້ນັກຮຽນອາສາສະໝັກຕອບ ແລະ ຖ້າຍັງມີຈຸດໃດບໍ່ເຂົ້າໃຈຄູອະທິບາຍເພີ່ມຕື່ມອີກ.

ຂັ້ນຕອນທີ 1

- ຄູສະເໜີຫົວບົດ ແລະ ສິນທະນາກັບນັກຮຽນກ່ຽວກັບຫົວບົດເພື່ອທຳຄວາມເຂົ້າໃຈ.
- ຄູຕັ້ງຄຳຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ສິນທະນາກັບນັກຮຽນ ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນອ່ານຄົ້ນຄວ້າຊອກຫາ

ຄຳຕອບຕາມປຶ້ມແບບຮຽນປະມານ 15-20 ນາທີ.

- 1) ແຜນທຸລະກິດແມ່ນຫຍັງ?
- 2) ເປັນຫຍັງຈຶ່ງຕ້ອງຂຽນແຜນທຸລະກິດ?
- 3) ເມື່ອໃດຈຶ່ງຕ້ອງຂຽນແຜນທຸລະກິດ?
- 4) ມີແຜນທຸລະກິດປະເພດໃດແດ່?
- 5) ແມ່ນໃຜເປັນຜູ້ຂຽນແຜນທຸລະກິດ?
- 6) ແຜນທຸລະກິດຂຽນໄດ້ແນວໃດ?
- 7) ຈະເອົາແຜນທຸລະກິດໄປເຮັດຫຍັງ?
- 8) ແຜນທຸລະກິດມີຮູບຮ່າງລັກສະນະຄືແນວໃດ?
- 9) ມີຫຍັງແດ່ທີ່ປະກອບເຂົ້າໃນແຜນທຸລະກິດ?
- 10) ແຜນທຸລະກິດມີໂຄງຮ່າງການປະກອບຄືແນວໃດ?

ຄູໃຫ້ນັກຮຽນອາສາສະໝັກຕອບຄຳຖາມແຕ່ລະຂໍ້ ຫຼື ຄູອາດຈະບົ່ງຕົວເອົາກໍໄດ້. ຫຼັງຈາກນັກຮຽນຕອບແລ້ວ ຄູໃຫ້ຄະແນນ, ກ່າວຄຳຍ້ອງຍໍຊົມເຊີຍ ແລະ ສະຫຼຸບຄຳຖາມໃນແຕ່ລະຂໍ້ພ້ອມທັງໃຫ້ນັກຮຽນຈົດເອົາເປັນບົດຮຽນ.

ຂັ້ນຕອນທີ 2

- ຄູຕັ້ງຫົວຂໍ້ສິນທະນາກັບນັກຮຽນຕາມແຕ່ລະຂໍ້ດັ່ງນີ້:

- 1) ໂຄງຮ່າງການປະກອບສ້າງແຜນທຸລະກິດມີຄືແນວໃດ?
- 2) ໂຄງສ້າງຂອງແຜນທຸລະກິດປະກອບມີຫຍັງແດ່?

ຫຼັງຈາກສິນທະນາກັນແລ້ວຄູອະທິບາຍ, ສະຫຼຸບ ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນຈົດເອົາເປັນບົດຮຽນໂດຍອີງໃສ່ປຶ້ມແບບຮຽນຕາມແຕ່ລະຫົວຂໍ້.

- ຄູແນະນຳໃຫ້ນັກຮຽນອ່ານບົດເຝິກຫັດທີ 1 ແລະ ຕອບ ເອົາເປັນຄະແນນກິດຈະກຳ
- ຄູສະຫຼຸບບົດເຝິກຫັດທີ 1 ໃຫ້ຖືກຕ້ອງ ຊັດເຈນ ແລະ ຍ້ອງຍໍ,
- ຄູສະຫຼຸບບົດຮຽນໃນແຕ່ລະຫົວຂໍ້ທີ່ຮຽນມາໃນຊົ່ວໂມງນີ້ໂດຍຫຍໍ້.
- ຄູແນະນຳໃຫ້ນັກຮຽນອ່ານຄົ້ນຄວ້າຫົວຂໍ້ທີ່ຈະຮຽນໃນຊົ່ວໂມງຕໍ່ໄປ ກ່ອນຈະເຂົ້າສູ່ບົດ

ຮຽນໃໝ່.

3) ແນະນຳ

ຂັ້ນຕອນການເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ ຫຼື ການສອນ, ຄູສາມາດນຳສະເໜີຮູບພາບ, ຫັງສືພິມ ຫຼື ຂໍ້ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆ ທີ່ມີເນື້ອໃນກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດຮຽນ.

4) ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ

ຖ້າມີເງື່ອນໄຂກໍລະນີໃຫ້ສຶກສາເອົາເນື້ອໃນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈາກຫຼາຍແຫຼ່ງ ເຊັ່ນ: ໂທລະພາບ, ຫັງສືພິມ ແລະ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ວິຊາ: ທຸລະກິດ.

5) ເອກະສານປະກອບ

- ເຈ້ຍຄຳຖາມ ແລະ ຄຳຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1 .
- ບົດທົດສອບ ຫຼື ບົດສອບເສັງ.

5. ການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ສັງເກດຈາກ

- ການຕອບຄຳຖາມຂອງນັກຮຽນແຕ່ລະຄົນ.
- ການເຮັດກິດຈະກຳຮ່ວມກັນຂອງນັກຮຽນແຕ່ລະກຸ່ມ.
- ການມີສ່ວນຮ່ວມອອກຄວາມຄິດຄວາມເຫັນ.
- ການສອບເສັງປະຈຳບົດ.

ກິດຈະກຳ I: ບົດເຝິກຫັດ ແລະ ຄຳຕອບ

ຄຳຖາມບົດເຝິກຫັດທີ 1:

1. ໂຄງຮ່າງການປະກອບສ້າງແຜນທຸລະກິດມີຄືແນວໃດ?
2. ໂຄງສ້າງຂອງແຜນທຸລະກິດປະກອບມີຫຍັງແດ່?

ຄຳຕອບບົດເຝິກຫັດທີ 1:

1. ໂຄງຮ່າງການປະກອບສ້າງແຜນທຸລະກິດມີຄື:
  - 1) ໜ້າປົກ.
  - 2) ສາລະບານ.
  - 3) ບົດສັງລວມຫຍໍ້.
  - 4) ລາຍລະອຽດຂອງທຸລະກິດ.
  - 5) ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເຈົ້າຂອງ ຫຼື ຜູ້ສິ່ງເສີມທຸລະກິດ.
  - 6) ແຜນການຕະຫຼາດ.
  - 7) ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ.

- 8) ແຜນປະຕິບັດງານ.
  - 9) ແຜນການເງິນ.
  - 10) ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ.
2. ໂຄງສ້າງຂອງແຜນທຸລະກິດປະກອບມີ
- 1) ຂໍ້​ມູນ​ພື້ນ​ຖານ.
  - 2) ປະສິບການດ້ານທຸລະກິດ.
  - 3) ໂຄງຮ່າງທຸລະກິດ ແລະ ລາຍລະອຽດ.
  - 4) ການແຂ່ງຂັນຂອງຕະຫຼາດ.
  - 5) ຂະບວນການຜະລິດ ຫຼື ການຂາຍສິນຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ.
  - 6) ສະຖານະພາບທາງການເງິນ.

ບົດທີ 4

ວິທີອະທິບາຍແຜນດຳເນີນທຸລະກິດສ່ວນຕົວຢ່າງລະອຽດ

ຈຳນວນ 2 ຊົ່ວໂມງ

1. ຈຸດປະສົງ

ກິດຈະກຳ 1. ວິທີອະທິບາຍແຜນທຸລະກິດສ່ວນຕົວຢ່າງລະອຽດ

ໃຫ້ນັກຮຽນສາມາດ:

- ນຳໃຊ້ຄວາມຮູ້ກ່ຽວກັບ ວິຊາ: ທຸລະກິດ ໃຫ້ເຂົ້າກັບສະພາບການຕະຫຼາດຕົວຈິງ.
- ຮູ້ວ່າແຜນທຸລະກິດປະກອບມີຂໍ້ມູນຫຼາຍຢ່າງ ແຕ່ວ່າແບບແຜນຂອງທຸລະກິດສາມາດປັບເຂົ້າກັບຕົວຈິງໄດ້.

2. ເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍ

ກິດຈະກຳ 1. ວິທີອະທິບາຍແຜນທຸລະກິດສ່ວນຕົວຢ່າງລະອຽດ

ໃນເວລາຂອງການຮຽນ ວິຊາ: ທຸລະກິດ ນັກຮຽນຕ້ອງໄດ້ສຶກສາລົງເລິກກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຄື:

- ສັງລວມແນວຄວາມຄິດແນວໃດ?
- ສ້າງຕັ້ງທຸລະກິດແນວໃດ?
- ວິທີການດຳເນີນງານທາງທຸລະກິດຈະດຳເນີນໄດ້ແນວໃດ?

ເພື່ອອະທິບາຍແຜນທຸລະກິດໃຫ້ລະອຽດ ນັກຮຽນຕ້ອງນຳໃຊ້ຄວາມຮູ້ທີ່ໄດ້ຮຽນມາຈາກວິຊາ: ທຸລະກິດ ເພື່ອເກັບກຳ ແລະ ນຳໃຊ້ຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບແນວຄວາມຄິດທາງທຸລະກິດ. ແຜນທຸລະກິດຈະຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າສາມາດອະທິບາຍໄດ້ຢ່າງຈະແຈ້ງ. ແຜນທຸລະກິດໂດຍຫຼັກໆແລ້ວມີຢູ່ສອງໜ້າທີ່ຄື:

• ມັນຈະບົ່ງບອກຜູ້ລິເລີ່ມທຸລະກິດວ່າ: ຄວາມຄິດທາງທຸລະກິດດັ່ງກ່າວນີ້ຈະສາມາດເປັນໄປໄດ້ ຫຼື ບໍ່.

• ເພື່ອກູ້ເງິນທຶນຈາກຄອບຄົວ, ພູຄູ່ ຫຼື ກູ້ເງິນຈາກສິນເຊື້ອ, ຈາກທະນາຄານ ມາດຕະຖານແຜນທຸລະກິດຈະຊ່ວຍໃຫ້ມີຄວາມແນ່ນອນວ່າ ຂໍ້ມູນທຸກຢ່າງທີ່ຕ້ອງມີແມ່ນໄດ້ຖືກເກັບກຳ ແລະ ເອົາມາພິຈາລະນາ, ແຕ່ວ່າສະຖາບັນປ່ອຍເງິນອອກເຊັ່ນ: ທະນາຄານ ຫຼື ວ່າໂຄງການສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ສ່ວນຫຼາຍແລ້ວກໍຈະມີເງື່ອນໄຂຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ ແລະ ອາດຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ພັດທະນາແຜນທຸລະກິດເພື່ອພິຈາລະນາດ້ວຍຕົນເອງ.

ແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຂອງການພັດທະນາທຸລະກິດ, ນັກຮຽນຈະຕ້ອງສືບຕໍ່ນຳໃຊ້ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ ແລະ

ການຊ່ວຍເຫຼືອເຫຼົ່ານັ້ນພ້ອມກັບທັດສະນະເພີ່ມ ໂອກາດເຂົ້າສູ່ການເລີ່ມຕົ້ນ ແລະ ການປັບປຸງທຸລະກິດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

3. ສື່ການສອນ

ກິດຈະກຳ I. ວິທີອະທິບາຍແຜນທຸລະກິດສ່ວນຕົວຢ່າງລະອຽດ

- ປຶ້ມແບບຮຽນ ແລະ ປຶ້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ: ທຸລະກິດ ມ.6
- ໂຄງຮ່າງ ແລະ ໂຄງສ້າງແຜນທຸລະກິດຕົວຈິງ.
- ກະດານດຳ ຫຼື ຂາວ.

4. ວິທີດຳເນີນການສອນ

ກິດຈະກຳ I. ວິທີອະທິບາຍແຜນທຸລະກິດຕົວຢ່າງລະອຽດໄດ້ແນວໃດ

1) ການກະກຽມ

- ເນື້ອໃນບົດຮຽນ, ຄຳຖາມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືຄູ ວິຊາ: ທຸລະກິດ ມ.6
- ແບບຢ່າງໂຄງຮ່າງ ແລະ ໂຄງສ້າງຂອງແຜນທຸລະກິດຕົວຈິງ.
- ສ້າງເຄື່ອງມືວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນແຕ່ລະຂັ້ນຕອນຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

2) ຂັ້ນຕອນການສອນ

- ຄູ່ນຳພານັກຮຽນສ້າງບັນຍາກາດກ່ອນເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນຕົວຈິງ.
- ຄູ່ຖາມທວນຄືນກ່ຽວກັບບົດຮຽນເກົ່າທີ່ຮຽນຜ່ານມາ ໃຫ້ນັກຮຽນອາສາສະໝັກຕອບ ແລະ ຖ້າຍັງມີຈຸດໃດບໍ່ເຂົ້າໃຈຄູອະທິບາຍເພີ່ມຕື່ມອີກ.

ຂັ້ນຕອນທີ 1

- ຄູ ແລະ ນັກຮຽນສົນທະນາກັນກ່ຽວກັບການພົວພັນລະຫວ່າງອົງປະກອບຕ່າງໆ ຂອງ ມາດຕະຖານແຜນທຸລະກິດຕາມແຕ່ລະຫົວຂໍ້ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- 1) ບົດສະຫຼຸບສຳລັບຜູ້ບໍລິຫານ
- 2) ແນວຄິດທຸລະກິດ ແລະ ການຕະຫຼາດ
- 3) ແຜນການ ການຕະຫຼາດກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນ
- 4) ແຜນການ ການຕະຫຼາດຂອງລາຄາ
- 5) ແຜນການຕະຫຼາດກ່ຽວກັບສະຖານທີ່
- 6) ການວາງແຜນການຕະຫຼາດຂອງການສົ່ງເສີມການຂາຍ
- 7) ຮູບແບບທາງກົດໝາຍ
- 8) ເງິນທຶນເບື້ອງຕົ້ນ
- 9) ແຫຼ່ງເງິນກູ້ທຶນເບື້ອງຕົ້ນ
- 10) ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ

- 11) ຕົ້ນທຶນ ແລະ ຄ່າໃຊ້ຈ່າຍຕ່າງໆໃນການດຳເນີນທຸລະກິດ
- 12) ແຜນການກ່ຽວກັບກະແສເງິນສົດ
- 13) ກຳໄລ
- 14) ຍອດຍົກມາ

- ຄູອະທິບາຍກ່ຽວກັບການຈັດວາງມາດຕະຖານຂອງແຜນທຸລະກິດ ແລະ ສິນທະນາດ້ານ ເນື້ອໃນຂອງການຂຽນແຜນທຸລະກິດ ໂດຍໃຫ້ເອົາແຜນທຸລະກິດທີ່ປະສົບຜົນສຳເລັດນັ້ນເປັນ (ຕົວ ຍ່າງ). ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນດັດແປງມັນຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງແຜນທຸລະກິດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າ.

ຂັ້ນຕອນທີ 2

- ຄູແບ່ງນັກຮຽນອອກເປັນກຸ່ມຕາມຄວາມເໝາະສົມ ກຸ່ມລະ 4-5 ຄົນ.
- ຄູໃຫ້ນັກຮຽນແຕ່ລະກຸ່ມອ່ານຄືນຄວາມກ່ຽວກັບ “ມາດຕະຖານຂອງແຜນທຸລະກິດ” ຕາມ ປຶ້ມແບບຮຽນໃຫ້ທຳຄວາມເຂົ້າໃຈໃນແຕ່ລະຂັ້ນ.
- ຄູໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມຂຽນແຜນທຸລະກິດຂອງພວກເຂົາເຈົ້າຫຼັງຈາກນັ້ນໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມຂຶ້ນນຳ ສະເໜີ.

- ຄູແນະນຳຕື່ມອີກໃນເວລາແຕ່ລະກຸ່ມຂຶ້ນນຳສະເໜີ ຖ້າຫາກວ່າແຜນທຸລະກິດຂອງກຸ່ມ ໃດຍັງບໍ່ທັນຖືກຕ້ອງຕົງກັບເປົ້າໝາຍຕາມບົດຮຽນທີ່ວາງໄວ້.

- ຄູສະຫຼຸບຄືນກ່ຽວກັບການຂຽນແຜນທຸລະກິດອີກເທື່ອໜຶ່ງ ແລະ ໃຫ້ນັກຮຽນຂຽນແຜນທຸ ລະກິດເປັນບຸກຄົນ ຫຼື ເປັນກຸ່ມເພື່ອເອົາເປັນຄະແນນ.

3) ແນະນຳ

ຂັ້ນຕອນການເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ ຫຼື ການສອນ, ຄູສາມາດນຳສະເໜີຮູບພາບ, ຫນັງສືພິມ ຫຼື ຂໍ້ ມູນຂ່າວສານຕ່າງໆ ທີ່ມີເນື້ອໃນກ່ຽວຂ້ອງກັບບົດຮຽນ.

4) ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມ

ຖ້າມີເງື່ອນໄຂ ກໍລະນີໃຫ້ສຶກສາເອົາເນື້ອໃນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຈາກຫຼາຍແຫຼ່ງ ເຊັ່ນ: ໂທລະພາບ, ຫນັງສືພິມ ແລະ ເອກະສານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບ ວິຊາ: ທຸລະກິດ.

5) ເອກະສານປະກອບ

- ຕົວຢ່າງ: ແຜນທຸລະກິດທີ່ປະສົມຜົນສຳເລັດ

5. ການວັດ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ສັງເກດຈາກ

- ການຕອບຄຳຖາມຂອງນັກຮຽນແຕ່ລະຄົນ.
- ການເຮັດກິດຈະກຳຮ່ວມກັນຂອງນັກຮຽນແຕ່ລະກຸ່ມ.
- ການມີສ່ວນຮ່ວມອອກຄວາມຄິດຄວາມເຫັນ.
- ການຂຽນແຜນທຸລະກິດຂອງນັກຮຽນແຕ່ລະຄົນ.

